

Ontwikkeling Integraal veiligheidsrisicoprofiel van Achterhoek-Oost

gemeente Berkelland

Gemeente Aalten

gemeente Oost Gelre

gemeente Winterswijk

Inleiding

Geachte lezer,

Leuk dat u op punt staat om het eindproduct van het project ‘Ontwikkeling integraal veiligheidsrisicoprofiel Achterhoek Oost’ te gaan lezen. Wellicht roept de titel al enkele vragen bij u op, zoals ‘wat is een integraal veiligheidsrisicoprofiel?’ en ‘waarom moest een dergelijk profiel er komen?’.

De gemeente Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk werken al jaren samen op het gebied van veiligheid. Dit heeft onder meer vorm gekregen in het ‘Integraal Veiligheidsplan Achterhoek Oost 2019-2022’ (hierna: IVP). Het IVP bevat een uiteenzetting van veiligheidsthema’s die spelen in de regio en hoe daarop ingezet zal gaan worden. Toch blijkt het vooral een statisch instrument.

Er bestaat behoefte aan een sturingsinstrument dat meer richting geeft: ‘welke veiligheidsthema’s zijn de komende jaar belangrijk?’, ‘waar gaan we in multidisciplinair verband extra op inzetten?’ en ‘wie moeten daarbij worden betrokken?’. Een integraal veiligheidsrisicoprofiel moet antwoord geven op deze behoefte.

Een groteske ambitie, temeer omdat een dergelijk risicoprofiel op gemeentelijk niveau nog niet bestaat. Pionieren dus. Een eerste stap is gezet in deze eerste versie van het integraal risicoprofiel. Is deze eerste versie van het integraal risicoprofiel al perfect? Nee. Maar aanknopingspunten voor een stevig gesprek over veiligheid, en daarmee over de doorontwikkeling, zult u zeker tegenkomen.

Bouwt u mee?

Opdrachtgevers

Opdrachtgever (direct)

gemeente Berkelland

Opdrachtgever (indirect)

Gemeente Aalten

gemeente Oost Gelre

gemeente Winterswijk

Opdrachtnemer

OK 10

Inhoudsopgave

0.	Projectdefinitie
1.	Selectie respondenten en dataverzameling
2.	Opstellen groslijst en selectie prioritaire risico’s
3.	Opstellen van scenario’s per geselecteerd risico
4.	Risicoweging per scenario en vaststellen integraal veiligheidsrisicoprofiel
5.	Adviezen voor het vervolg van het integraal veiligheidsrisicoprofiel

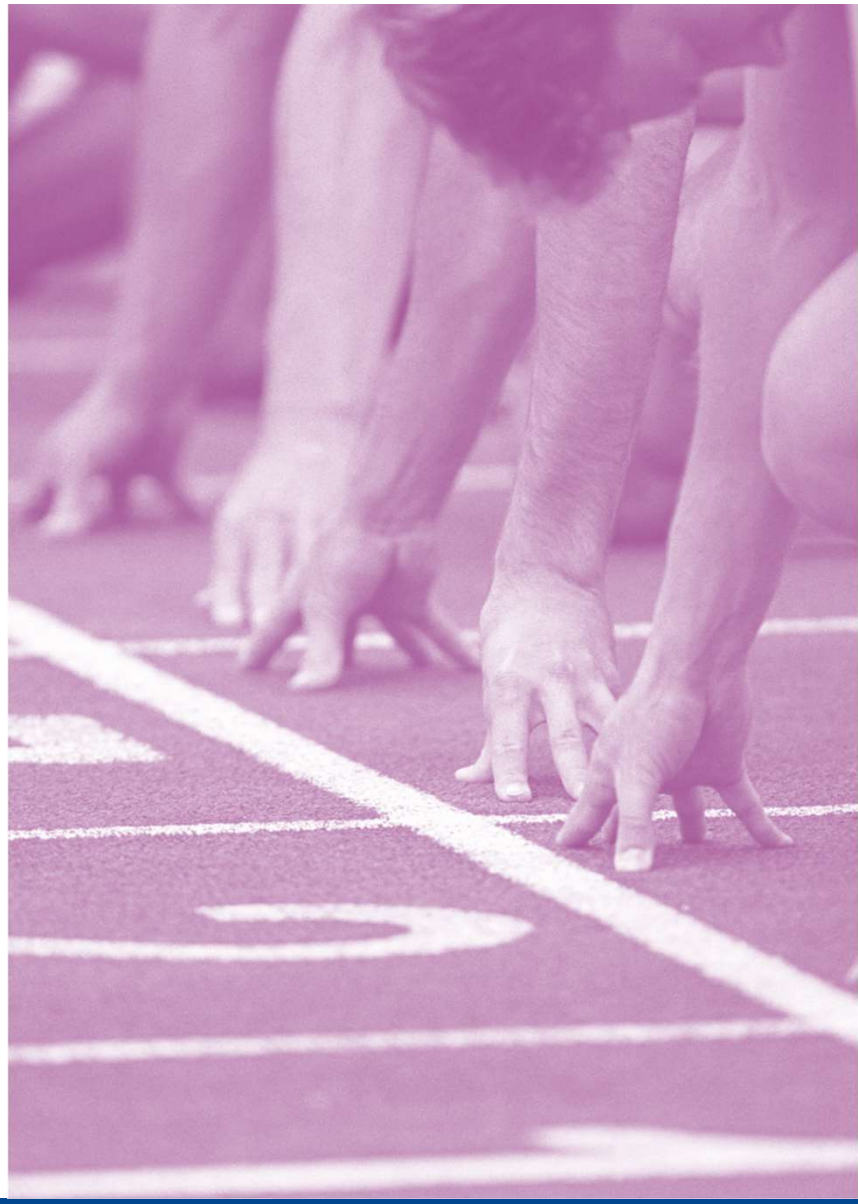
Leeswijzer

In deze rapportage is de totstandkoming van het integraal veiligheidsrisicoprofiel Achterhoek Oost gepresenteerd. Deze presentatie is op stapsgewijze manier opgebouwd en begint met de projectdefinitie. Deze projectdefinitie heeft de basis en kaders gevormd voor de vervolgstappen.

In de stappen 1 tot en met 4 (zie: inhoudsopgave) is invulling gegeven aan deze stappen. In deze stappen zijn respondenten geselecteerd, interviews afgenomen, deskresearch uitgevoerd en zijn tijdens werksessies prioritaire risico's geselecteerd welke nader zijn beoordeeld.

De rapportage wordt afgesloten met adviezen voor de doorontwikkeling van het integraal veiligheidsrisicoprofiel. Deze adviezen zijn te vinden onder stap 5.

Bij vragen over deze rapportage en achterliggende documenten kunt u contact opnemen met Dirkje Dietz, van de gemeente Berkelland via het mailadres dirkje.dietz@gemeenteberkelland.nl

0. Projectdefinitie

Projectdefinitie

Alvorens te starten met de ontwikkeling van een integraal veiligheidsrisicoprofiel is eerst met de opdrachtgever vastgesteld wat de aanleiding voor het project is, de doelstelling, randvoorwaarden en welke stappen gezet moeten worden om tot het gewenste resultaat te komen. Voor het integraal veiligheidsrisicoprofiel is er een projectdefinitie opgesteld.

Voor het opstellen van de projectdefinitie is er gebruik gemaakt van de methode “Projectmatig creëren 2.0”. Aan de hand van een aantal vragen is er per projectonderdeel onderzocht wat wel binnen de scope van het project valt en wat niet. Daarnaast is er een stappenplan ontwikkeld om te komen tot het gewenste eindresultaat.

De projectdefinitie is tijdens een werksessie op 31 augustus jl. gezamenlijk opgesteld door de opdrachtgever, het projectteam van de gemeente Berkelland en Oostkracht10.

Onderdelen projectdefinitie

1. Uitdaging en aanleiding
2. Doelstelling
3. Beoogd resultaat
4. Afbakening
5. Effecten en gebruikers
6. Projectorganisatie
7. Stappenplan

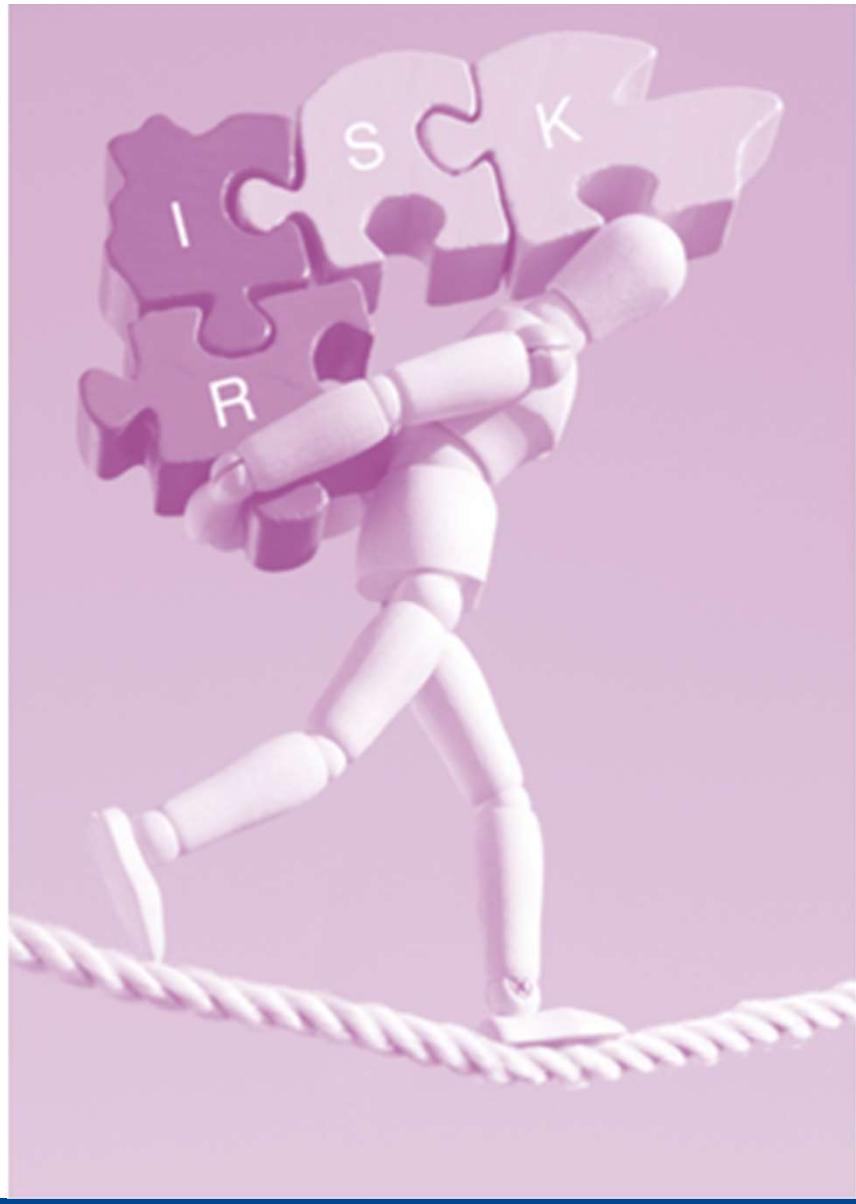

Uitdaging en aanleiding

De gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk beschikken over een integraal veiligheidsplan waarin zij haar beleidskeuzes inzake veiligheid vastleggen. Het integraal veiligheidsplan vormt vervolgens de basis voor verschillende uitvoeringsplannen. Het huidige integraal veiligheidsplan loopt vanaf 2019 tot en met 2022. Een herziening van het integraal veiligheidsplan voor Achterhoek Oost is dus nodig.

De beleidskeuzes worden in het integraal veiligheidsplan nog onvoldoende gebaseerd op objectieve data. Hierdoor hebben de vier gemeenten behoefte aan een nieuw sturingsinstrument: een integraal veiligheidsrisicoprofiel.

Vanuit de gemeente Berkelland is de ambitie om tot een integraal veiligheidsrisicoprofiel te komen ook opgenomen in het coalitieakkoord ‘Wederzijds vertrouwen’. Daarnaast leeft in de andere drie gemeenten deze ambitie ook.

Doelstelling

Primaire doelstelling:

- Ontwikkelen van een gedragen beleidsinstrument (integraal veiligheidsrisicoprofiel) voor het prioriteren van veiligheidsrisico's en het maken van beleidskeuzes in het integraal veiligheidsplan.

Secundaire doelstellingen:

- Het project moet leiden tot een versteviging van de interne en externe samenwerking rondom veiligheid ("het integraal veiligheidsrisicoprofiel als voertuig")
- Het beleidsinstrument moet leiden tot meer integraal werken binnen de gemeente ("het integraal veiligheidsrisicoprofiel als verbindend element tussen verschillende beleidsdomeinen en programma's")
- Het beleidsinstrument moet bijdragen aan betere, objectievere communicatie over veiligheidsrisico's en daardoor een positievere veiligheidsbeleving door de inwoners.

Beoogd resultaat

Het integraal veiligheidsrisicoprofiel moet invulling geven aan de hiervoor genoemde primaire en secundaire doelstellingen.

Daarbij moet het integraal veiligheidsrisicoprofiel voldoen aan de volgende vormvereisten:

- Het hoofddocument moet toegankelijk en begrijpelijk zijn voor leken (door middel van storytelling);
- Het moet een duidelijke, op basis van meer objectieve data gebaseerde, onderbouwing bevatten voor de selectie en weging van de veiligheidsrisico's (evidence based);
- Het moet aanknopingspunten bieden voor het nemen van maatregelen in de gehele veiligheidsketen;
- Het moet te monitoren zijn. Het integraal risicoprofiel moet een dynamisch instrument worden dat als onderdeel van de beleidscyclus periodiek geactualiseerd en doorontwikkeld zal worden.

Afbakening

Het huidige integraal veiligheidsplan is opgebouwd rondom vijf kernthema's. Binnen deze kernthema's zijn verschillende risicotypen benoemd. Voor een aantal van deze risicotypen geldt dat op bovengemeentelijk niveau ook al risicoanalyses zijn uitgevoerd en veiligheidsbeleid is ontwikkeld door partners. De volgende risico's worden daarom uitgesloten van het te ontwikkelen integraal veiligheidsrisicoprofiel:

- Risico's zoals omschreven in het regionaal risicoprofiel en brandrisicoprofiel van de Veiligheidsregio;
- Risico's waar de GGD op inzet, voor zover de gemeente daar geen rol in heeft;
- Risico's omtrent hoog water (verantwoordelijkheid van het waterschap);
- Risico's omtrent zwemwaterkwaliteit (verantwoordelijkheid van de provincie).

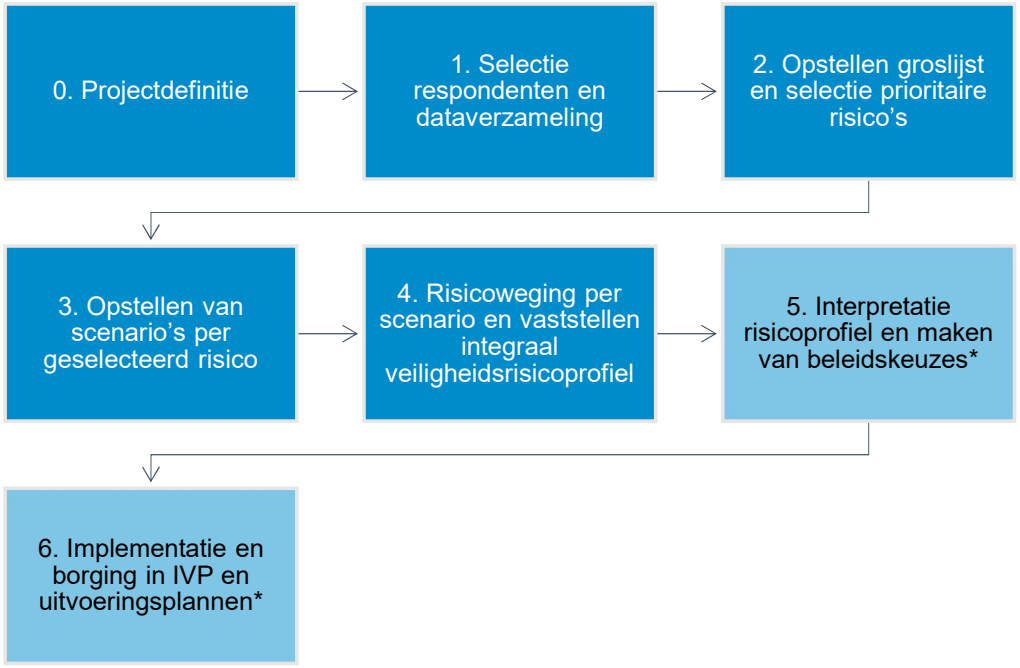
Effecten en gebruikers

Het integraal risicoprofiel dient als basis voor het maken van keuzes in het veiligheidsbeleid van de vier gemeenten. Deze keuzes worden uitgewerkt in het integraal veiligheidsplan en diverse uitvoeringsplannen. Met het integraal risicoprofiel als basis van het totale veiligheidsbeleid worden de volgende effecten beoogd:

- Beter beleid en daardoor een objectief veiligere gemeente;
- Betere veiligheidsbeleving door effectieve inzet van risicocommunicatie (op basis van meer objectieve data);
- Betere samenwerking tussen interne en externe actoren rondom veiligheid;
- Betere sturing op veiligheid (sturing gebaseerd op meer objectieve data);
- Veiligheidsbeleid waar de gemeenteraad zich beter in herkent.

Het integraal veiligheidsrisicoprofiel moet zowel te gebruiken zijn voor interne en externe actoren. In de totstandkoming zullen dus ook interne en externe actoren betrokken worden.

Stappenplan

* Stap 5 en 6 horen niet binnen de scope van dit project

1. Selectie respondenten en dataverzameling

Selectie respondenten en dataverzameling

De eerste stap van het opgestelde stappenplan bestaat uit het selecteren van respondenten en het verzamelen van data.

Met het projectteam is tijdens de werksessie op 31 augustus jl. een eerste lijst met stakeholders opgesteld. Deze is daarna verder uitgebreid met interne en externe stakeholders. Vervolgens is bepaald welke stakeholders actief om input zullen worden gevraagd (hierna: respondenten) en welke respondenten geïnformeerd worden over het project.

Vervolgens is er per respondent bepaald op welke wijze om input wordt gevraagd: door het afnemen van een interview of door het toesturen van een digitale vragenlijst.

Nadat de respondenten zijn geselecteerd, is er gestart met de dataverzameling. Parallel aan het afnemen van de interviews en het toesturen van de vragenlijsten, is er ook informatie verzameld door middel van deskresearch.

Selectie respondenten en dataverzameling

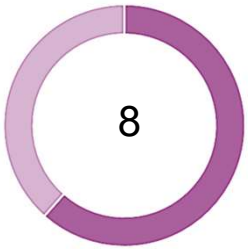
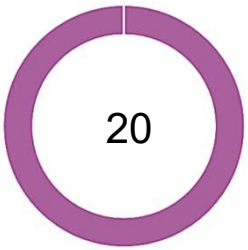
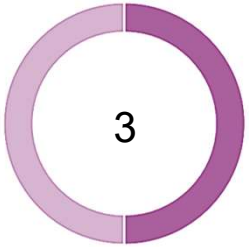
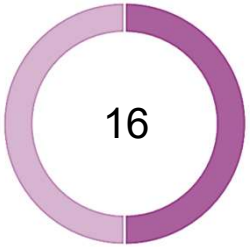
De selectie van stakeholders (en daaruit: de selectie van respondenten) is onmiskenbaar een belangrijke stap in de ontwikkeling van het integraal veiligheidsrisicoprofiel. Deze selectie bepaalt immers in grote mate de aard van de resultaten van deze projectfase. Het is belangrijk daarom toe te lichten hoe deze selectie op basis van de risico's zoals beschreven in het huidige integraal veiligheidsplan tot stand is gekomen.

Allereerst heeft het projectteam een selectie gemaakt van de belangrijkste interne en externe stakeholders. Op basis van de selectie van interne stakeholders voor de gemeente Berkelland hebben de ambtenaren OOV van de andere drie gemeenten vervolgens een vergelijkbare selectie gemaakt.

Bij de selectie van de respondenten is er allereerst rekening gehouden met de afbakening van het project. Daarnaast was de relatief korte doorlooptijd van deze projectfase (twee weken) een belangrijke overweging: hoe groter de rol van een stakeholder in de veiligheidsketen hoe groter de voorkeur voor een interview.

Uiteindelijk zijn er ruim 60 mensen geïnterviewd en hebben ruim 50 respondenten de digitale vragenlijst ingevuld.

Respons stakeholders

	Aalten	Berkelland	Oost Gelre	Winterswijk	Externe stakeholders
Interviews	7	20	10	12	14
Vragenlijst*					

* Cijfer in cirkel staat voor het aantal ingevulde vragenlijsten.

Dataverzameling stakeholders

In onderstaande documenten zijn de interviewtopics en de online vragenlijst in te zien. Deze vragenlijsten en interviewtopics zijn opgesteld door het projectteam. De interviews zijn afgenomen door twee personen, zodat één persoon zich kon focussen op het gesprek en één persoon op het notuleren. Vervolgens is alle verzamelde informatie per topic verwerkt in Excelpagina's.

- Face-to-Face interviews stakeholders
- Digitale vragenlijst stakeholders

Bovenstaande interviewtopics en vragenlijsten zijn voorgelegd aan verschillende interne en externe stakeholders. Bij interne stakeholders gaat het bijvoorbeeld om de burgemeesters, adviseurs sociaal domein, OOV, ruimtelijke ontwikkeling, sport en cultuur en verkeer.

Bij externe stakeholders gaat het bijvoorbeeld om de welzijnsorganisaties, Tactus, Bureau Halt, Veilig Thuis, politie, Openbaar Ministerie, en woningbouwverenigingen.

De respondenten zijn bekend bij het projectteam.

Dataverzameling deskresearch

Zoals reeds vermeld heeft parallel aan het afnemen van de interviews en het uitzetten van de vragenlijst deskresearch plaatsgevonden. Het doel hiervan was om naast de interviews en vragenlijsten met lokale stakeholders ook meer landelijke informatie over risico's en het beoordelen van risico's op te halen. Op deze manier kon de opgehaalde informatie uit de interviews en vragenlijsten getoetst op volledigheid.

Hiervoor zijn verschillende bronnen gescreend, waaronder het integraal veiligheidsplan van acht andere gemeenten van wisselend karakter. Daarnaast zijn een aantal landelijke publicaties en handreiking geraadpleegd, zoals het stappenplan integraal veiligheidsrisicoprofiel, het kernbeleid veiligheid 2021 en de methodiek dat wordt gebruikt voor nationale risicobeoordelingen.

Dataverzameling deskresearch

De deskresearch betrof een praktische verkenning van diverse bronnen met als doel om voor een drietal aspecten een inventarisatie uit te voeren waarmee de opbrengst uit de interviews en vragenlijsten op volledigheid kon worden beoordeeld. De volgende vragen stonden daarbij centraal:

- Welke risico's, ontwikkelingen en trends zijn te onderscheiden op het gebied van veiligheid?
- Welke parameters en indicatoren kunnen we hanteren om de kans op en het effect van risico's in te schatten en waar is deze data te vinden?
- Welke wegingsmethodieken kunnen gehanteerd worden om risico's ten opzichte van elkaar te wegen?

2. Opstellen groslijst en selectie prioritaire risico’s

Opstellen groslijst

De tweede stap van het stappenplan betreft het opstellen van een groslijst van de thema's en het selecteren van nader te onderzoeken risico's: de prioritaire risico's.

Na de interviews te hebben afgenomen en de vragenlijsten te hebben verstuurd is de opbrengst hiervan gebundeld. Tijdens een werksessie op 4 oktober jl. heeft de projectgroep deze opbrengst gestructureerd en geanalyseerd.

Allereerst is er geïnventariseerd over welke thema's de respondenten zich zorgen maken. Op basis van deze inventarisatie zijn een aantal hoofdcategorieën te onderscheiden.

Daarna is de lijst met hoofdcategorieën gecheckt op volledige door een vergelijk te maken met de inventarisatie uit de deskresearch. Dit heeft geresulteerd in een groslijst.

Groslijst

Interne veiligheid	Polarisatie	Wapenbezit onder jongeren	Burenruzies	Huiselijk geweld	Ondermijning (zorgfraude)	Digitale veiligheid/ cyber crime
Persoon met onbegrepen gedrag	Kwetsbare jeugd	Woningnood	Echtscheidingen	Ondermijning (drugslabs)	Fake news	Eenzaamheid
Minder toezicht op de jeugd	Segregatie en verloedering van buurten	Capaciteitstekorten bij politie en handhaving (m.n. bij evenementen)	Ondermijning (milieucriminaliteit)	Ondermijning (grens-overschrijdend)	Drankgebruik (m.n. onder de jeugd)	Drugsgebruik (m.n. onder de jeugd)
Langer thuis wonen	Jeugdcriminaliteit en –overlast	Armoede	Onrust en overlast in relatie tot vluchtelingen	Verkeersveiligheid	Emissies van gevaarlijke stoffen	High Impact Crime

Beschouwing groslijst

Wat opvalt is dat de groslijst een verzameling bevat van zowel risicovolle gebeurtenissen als oorzaken en gevolgen van dergelijke gebeurtenissen. Daarnaast valt op dat niet alle thema's direct betrekking hebben op (on)veiligheid.

Een check op volledigheid – door een vergelijk te maken met de opbrengst van de deskresearch – laat ook zien dat het accent vooral ligt op sociale (on)veiligheid en dat fysieke veiligheidsrisico's zoals branden, rampen en crises ondervertegenwoordigd zijn. Dit is verklaarbaar vanuit de selectie van respondenten en de daarin meegenomen afbakening van het project.

Overigens zijn er na aanleiding van de volledigheidscheck nog enkele thema's toegevoegd aan de groslijst.

Selectie prioritaire risico’s

Nadat is vastgesteld dat de groslijst volledig is, is er een selectie gemaakt van de prioritaire risico’s.

Het is belangrijk te benadrukken dat alle thema’s uit de groslijst belangrijk zijn en aandacht behoeven in de dagelijkse werkzaamheden. Het selecteren van een thema als een prioritair risico wil zeggen dat dit risico meer aandacht en uitwerking behoeft gebaseerd op expert judgement van professionals.

Bij de selectie van de prioritaire risico’s door het projectteam hebben verschillende overwegingen meegespeeld. Er is gefocust op de thema’s die een directe relatie hebben met veiligheid en het meeste zijn genoemd door de respondenten.

Prioritaire risico’s

Interne veiligheid	Polarisatie	Wapenbezit onder jongeren	Burenruzies	Huiselijk geweld	Ondermijning (zorgfraude)	Digitale veiligheid/ cyber crime
Persoon met onbegrepen gedrag	Kwetsbare jeugd	Woningnood	Echtscheidingen	Ondermijning (drugslabs)	Fake news	Eenzaamheid
Minder toezicht op de jeugd	Segregatie en verloedering van buurten	Capaciteitstekorten bij politie en handhaving (m.n. bij evenementen)	Ondermijning (milieucriminaliteit)	Ondermijning (grens-overschrijdend)	Drankgebruik (m.n. onder de jeugd)	Drugsgebruik (m.n. onder de jeugd)
Langer thuis wonen	Jeugdcriminaliteit en –overlast	Armoede	Onrust en overlast in relatie tot vluchtelingen	Verkeersveiligheid	Emissies van gevaarlijke stoffen	High Impact Crime

De donkerpaarse risico's zijn de negen geselecteerde prioritaire risico’s op basis van expert judgement die meer aandacht nodig hebben dan de overige risico's. Door middel van een multidisciplinaire aanpak, moeten de geprioriteerde risico's verder uitgewerkt worden. Echter zijn de overige risico's vaak een oorzaak of gevolg van de geprioriteerde risico's en worden deze opgepakt in de dagelijkse werkzaamheden.

Uitvraag Datalab GO

Gelet op het streven om tot een zo'n objectief mogelijke risicoweging te komen, is vervolgens voor de geselecteerde risico's data uitgevraagd bij Datalab GO. Datalab GO is een organisatie die acht Oost Gelderse gemeenten – waaronder Berkelland, Aalten, Oost Gelre en Winterswijk – ondersteund in hun ambitie om meer datagedreven te werken.

Datalab GO werkt met openbare data afkomstig van openbare politieregistraties, het CBS (de Veiligheidsmonitor) en data vanuit de VNG (Waarstaatjegemeente). Door het gebruik van deze openbare bronnen, is de data van Datalab GO reproduceerbaar en blijft het continu in ontwikkeling.

Per geselecteerd risico heeft het projectteam tijdens de werksessie op 4 oktober jl. een aantal parameters of indicatoren geformuleerd waarover zij graag data zou ontvangen. Hierover heeft op 5 oktober jl. een verkennend gesprek plaatsgevonden met Datalab GO.

Tijdens het verkennende gesprek heeft Datalab GO inzicht gegeven in welke data wel en niet voorhanden is.

Uitvraag Datalab GO

Na het verkennende gesprek is Datalab GO aan de slag gegaan met de data uitvraag van het projectteam. De resultaten van de uitvraag zijn gerapporteerd in de notitie Input risicoprofiel.

Wat opvalt is dat er veel data beschikbaar is op het niveau van een ‘gebeurtenis’. Op basis van een bepaalde meldcode wordt bijvoorbeeld bijgehouden hoe vaak er melding wordt gemaakt van een bepaald type overlast (zoals door een persoon met onbegrepen gedrag of door jeugd).

De data geeft echter maar beperkt inzicht in de specifieke oorzaken die tot dergelijke gebeurtenissen leiden of de specifieke *veiligheids*effecten die daarbij zijn opgetreden. Waar mogelijk is de data gebruikt bij de scenario ontwikkeling (stap 3) en de risicoweging (stap 4). Waar specifieke(re) data ontbreekt is een inschatting gemaakt op basis van de respons in de interviews en op de vragenlijsten en van het projectteam; op basis van expert judgement.

3. Opstellen van scenario’s per geselecteerd risico

Opstellen van scenario's per geselecteerd risico

De derde stap van het stappenplan betreft het opstellen van scenario's voor de geselecteerde risico's. Het uiteindelijke doel is immers te komen tot een *risico*weging. Een risico wordt doorgaans gedefinieerd als 'kans maal effect'. De vraag hierbij is echter: de kans op en het effect van 'wat'?

Een voorwaarde om over te gaan tot een risicoweging is een 'scenario'. Het niveau waarop de hoofdcategorieën in stap 2 ('opstellen groslijst en selectie prioritaire risico's') zijn geformuleerd is namelijk te abstract. Het is noodzakelijk om per geselecteerd risico één of meerdere scenario's te ontwikkelen.

Bij de ontwikkeling van scenario's is gebruik gemaakt van een hulpmiddel: het vlinderdasmodel.

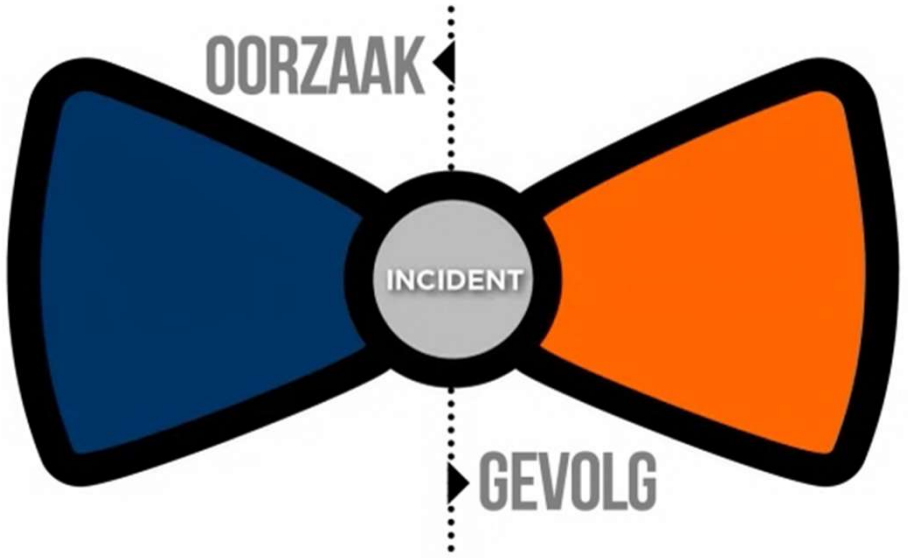

Het vlinderdasmodel (1)

Het vlinderdasmodel is een hulpmiddel om het denken in termen van scenario's te structureren. Er wordt gestart met het formuleren van een incident: de centrale gebeurtenis.

Vervolgens wordt in groepsverband nagedacht en gediscussieerd over (ketens van) oorzaken die kunnen leiden tot de geformuleerde centrale gebeurtenis en de (ketens van) effecten (gevolgen) die daarbij kunnen optreden.

Dit helpt om scherpte aan te brengen in een risico en ook om onderscheid te maken tussen typen effecten. Niet ieder effect is namelijk een *veiligheids*effect.

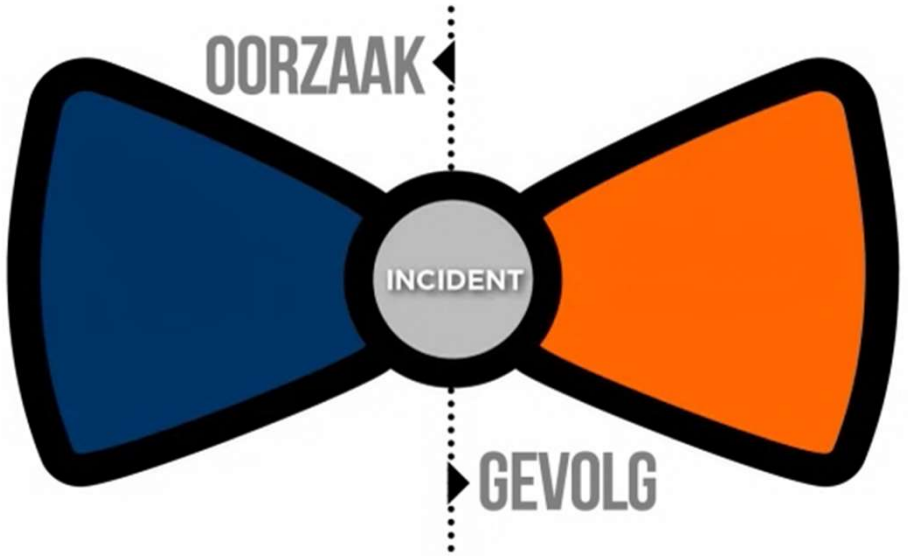

Het vlinderdasmodel (2)

Tijdens werksessies op 19, 21 en 26 oktober jl. zijn door leden van het projectteam en de OOV-ers van de andere gemeenten vlinderdasmodellen uitgewerkt per geselecteerd risico.

Op basis van deze vlinderdasmodellen zijn er in totaal 21 scenario's ontwikkeld. Omdat een centrale gebeurtenis vaak een meerderheid aan oorzaken kan hebben, gaan de scenariobeschrijvingen vooral over één centrale gebeurtenis + *veiligheids*effect.

Zoals reeds eerder vermeld is bij de scenario ontwikkeling, waar mogelijk, aangesloten bij de data zoals aangeleverd door Datalab GO. In veel gevallen zijn de scenario's gebaseerd op expert judgement.

Ontwikkelde scenario's

Prioritaire risico's	Scenario's per risico
1. Huiselijk geweld Klik voor het vlinderdasmodel	HG1. Inwoner pleegt huiselijk geweld met fysiek letsel
2a. Ondermijning - zorgfraude Klik voor het vlinderdasmodel	ONM1. Inwoner ontvangt niet de zorg conform indicatie vanuit zorgaanbieder (zorgfraude)
2b. Ondermijning - milieucriminaliteit Klik voor het vlinderdasmodel	ONM2. Bedrijfsmatig doelbewust niet voldoen aan de wetgeving (afvalstromen vermengen)
2c. Ondermijning - drugslabs Klik voor het vlinderdasmodel	ONM3. Inwoner raakt door het produceren van soft drugs verstrikt in het criminele circuit ONM4. Inwoner raakt door het produceren van hard drugs verstrikt in het criminele circuit ONM5. Vestiging grootschalige criminele groepering door gunstige geografische factoren (toename druggerelateerde strafbare feiten)
3. Alcoholgebruik jeugd Klik voor het vlinderdasmodel	AG1. Hangjongere veroorzaakt overlast door gebruik van alcohol AG2. Jongere raakt verslaafd aan alcohol
4. Drugsgebruik jeugd Klik voor het vlinderdasmodel	DG1. Hangjongere veroorzaakt overlast door gebruik van drugs DG2. Jongere raakt verslaafd aan (soft/hard/designer) drugs DG3. Verstrekken van drugs aan minderjarige en komt in criminele circuit

Ontwikkelde scenario's

Prioritaire risico's	Scenario's per risico
5. Digitale veiligheid Klik voor het vlinderdasmodel	DV1. Inwoner wordt financieel benadeeld door Whatsapp fraude (friend in need) DV2. Bedrijf wordt slachtoffer van ransomware DV3. Overheid wordt slachtoffer van ransomware
6. Persoon met onbegrepen gedrag Klik voor het vlinderdasmodel	POG1. Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; vermoord een ander POG2. Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; één van de ouders vermoord partners/kinderen POG3. Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; mishandeld meerdere personen POG4. Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; melding van overlast
7. Jeugdcriminaliteit Klik voor het vlinderdasmodel	JC1. Groep jongeren vernielt straatmeubilair na het uitgaan JC2. Groep jongeren pleegt meerdere inbraken JC3. Groep jongeren mishandelt een voorbijganger (met zwaar letsel)

In de bovenstaande tabel en de tabel op de vorige pagina zijn de zeven prioritaire risico's te zien. Deze zijn opgesplitst in verschillende scenario's, waarbij al deze scenario's een code hebben meegekregen.

DV1 staat bijvoorbeeld voor Digitale veiligheid scenario 1. Inwoner wordt financieel benadeeld door Whatsapp fraude (friend in need).

POG3 staat bijvoorbeeld voor Persoon met onbegrepen gedrag scenario 3. POG3. Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; mishandeld meerdere personen.

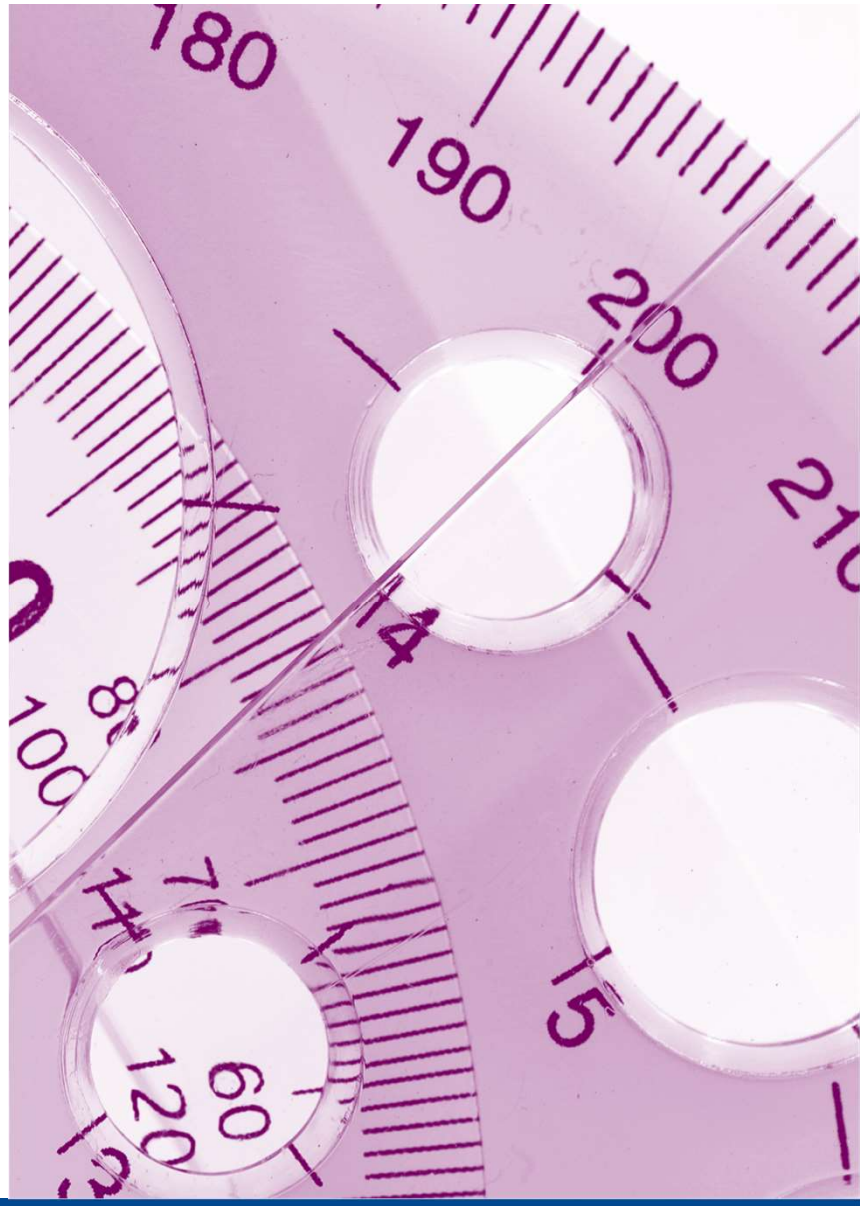
4. Risicoweging per scenario en vaststellen integraal veiligheidsrisicoprofiel

Risicoweging

Nadat de scenario's zijn uitgewerkt, kan worden overgegaan tot de laatste stap van het stappenplan: de risicoweging. Om de geselecteerde risico's, per scenario, te kunnen wegen is er een wegingsmethodiek nodig.

Uit de deskresearch zijn verschillende wegingsmethoden naar voren gekomen, variërend van eenvoudig – zoals in stappenplan integraal veiligheidsrisicoprofiel - tot (zeer) complex zoals de methodiek die wordt gebruikt voor nationale risicobeoordelingen.

Omdat het hier om een eerste versie voor een integraal veiligheidsrisicoprofiel gaat, is een relatief eenvoudige wegingsmethodiek gekozen. De methode bestaat uit twee 5-puntsschalen voor de weging van de kans en het effect.

Wegingsmethodiek: kans

Weging kans	Concreet
1 = zeer klein	eens per 5 jaar
2 = klein	eens per 2 jaar
3 = gemiddeld	eens per jaar
4 = groot	>1 en <10 keer per jaar
5 = zeer groot	>10 keer per jaar

Kans inschatting op basis van aantal unieke gebeurtenissen per jaar.

Wegingsmethodiek: effect

Weging effect	Concreet				
	Fysiek of mentaal letsel	Impact op veiligheidsgevoel	Maatschappelijke kosten	Bestuurlijke impact	Maatschappelijke onrust
1 = zeer klein	Geen / licht letsel	Eenmalige nazorg betrokkenen	<10.000,-	Aandacht voor scenario in college/raad	Individuele uiting van ongenoegen
2 = klein	Enkele gewonden	Aantasting veiligheidsgevoel direct betrokkenen	>10.000,-	Onrust over scenario in college/raad	Enkele uitingen van ongenoegen
3 = gemiddeld	Meerdere gewonden	Aantasting veiligheidsgevoel op straatniveau	>50.000,-	Crisis over scenario in college/raad	Meerdere uitingen van ongenoegen
4 = groot	Eén dode	Aantasting veiligheidsgevoel op wijkniveau	>100.000,-	Aftreden collegelid	Grootschalige uitingen van ongenoegen
5 = zeer groot	Meerdere doden	Aantasting veiligheidsgevoel op gemeentelijk niveau	>500.000,-	Aftreden college	Voor eigen rechter spelen

Effect inschatting voor vijf verschillende effectcriteria: fysieke of mentaal letsel; impact op veiligheidsgevoel; maatschappelijke kosten; bestuurlijke impact; maatschappelijke onrust.

Resultaten

Tijdens werksessies op 19, 21 en 26 oktober jl. zijn door leden van het projectteam en de OOV-ers van de andere gemeenten de risico's per scenario gewogen met behulp van de gekozen methodiek.

Zoals reeds eerder vermeld is, waar mogelijk, aangesloten bij de data zoals aangeleverd door Datalab GO. Echter omdat de data in veel gevallen niet specifiek genoeg is voor risicoweging op basis van een scenario is veelal uitgegaan van expert judgement.

Op de volgende pagina's worden de resultaten gepresenteerd. Er wordt steeds een lijst gepresenteerd van de scenario's met de grootste kans of het grootste effect. Daarnaast wordt de scenario's in een spreidingsgrafiek gepresenteerd op basis van hun risico (op basis van zowel de kans als het effect).

	Kans	Effect
Zeer klein	1	1
Klein	2	2
Gemid deld	3	3
Groot	4	4
Zeer groot	5	5

Scenario’s met de grootste kans van voorkomen

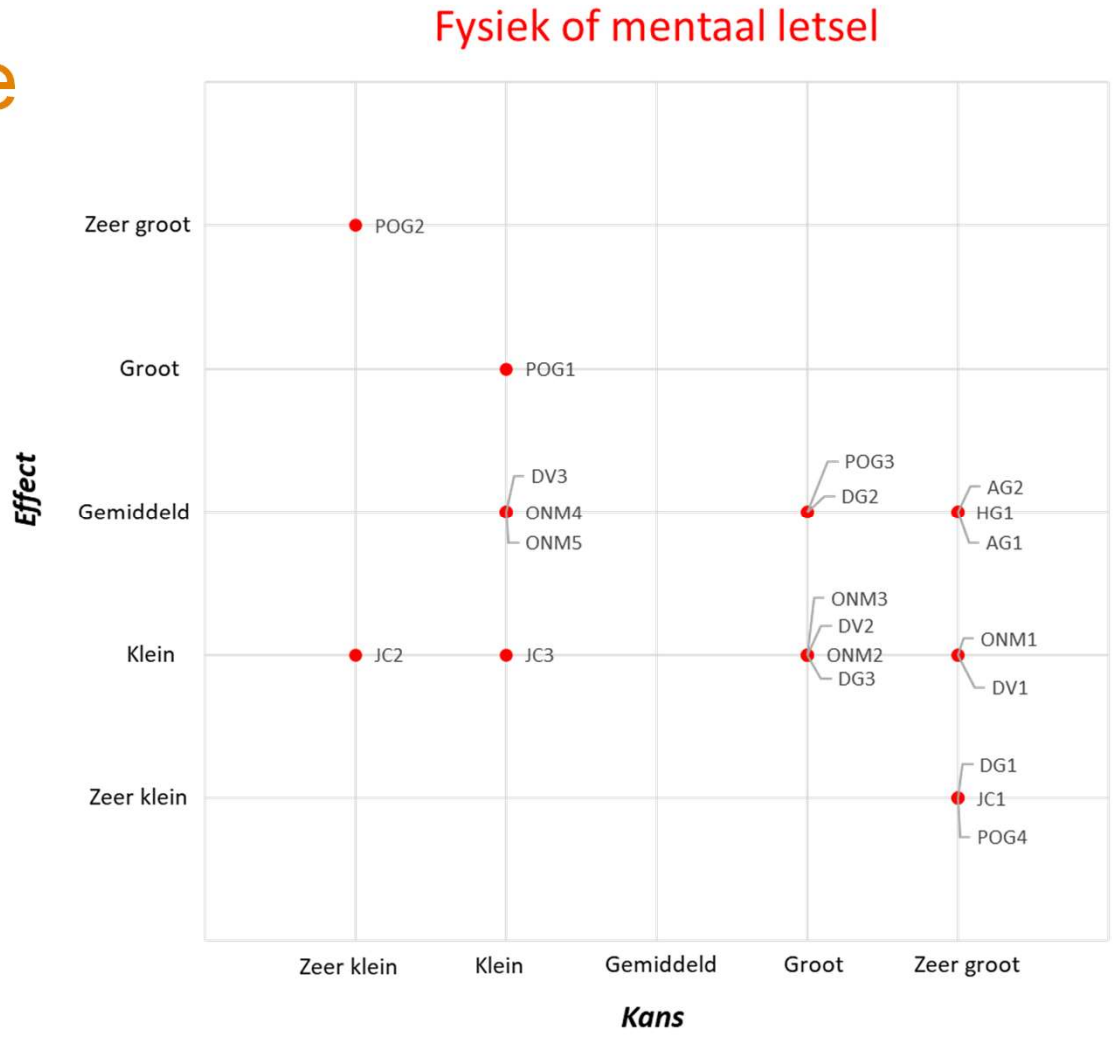
- Jeugdcriminaliteit: Groep jongeren vernielt straatmeubilair na het uitgaan
- Huiselijk geweld: Inwoner pleegt huiselijk geweld met fysiek letsel tot gevolg
- Ondermijning: Inwoner ontvangt niet de zorg conform indicatie vanuit zorgaanbieder (zorgfraude)
- Alcoholgebruik jeugd: Hangjongere veroorzaakt overlast door gebruik alcohol
- Alcoholgebruik jeugd: Jongere raakt verslaafd aan alcohol
- Drugsgebruik jeugd: Hangjongere veroorzaakt overlast door gebruik drugs
- Digitale veiligheid: Inwoner wordt financieel benadeeld (‘friend in need’) door WhatsApp fraude
- Persoon met onbegrepen gedrag: Is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; melding van overlast

Scenario's met de grootste effecten

Fysiek of mentaal letsel: Meerdere doden

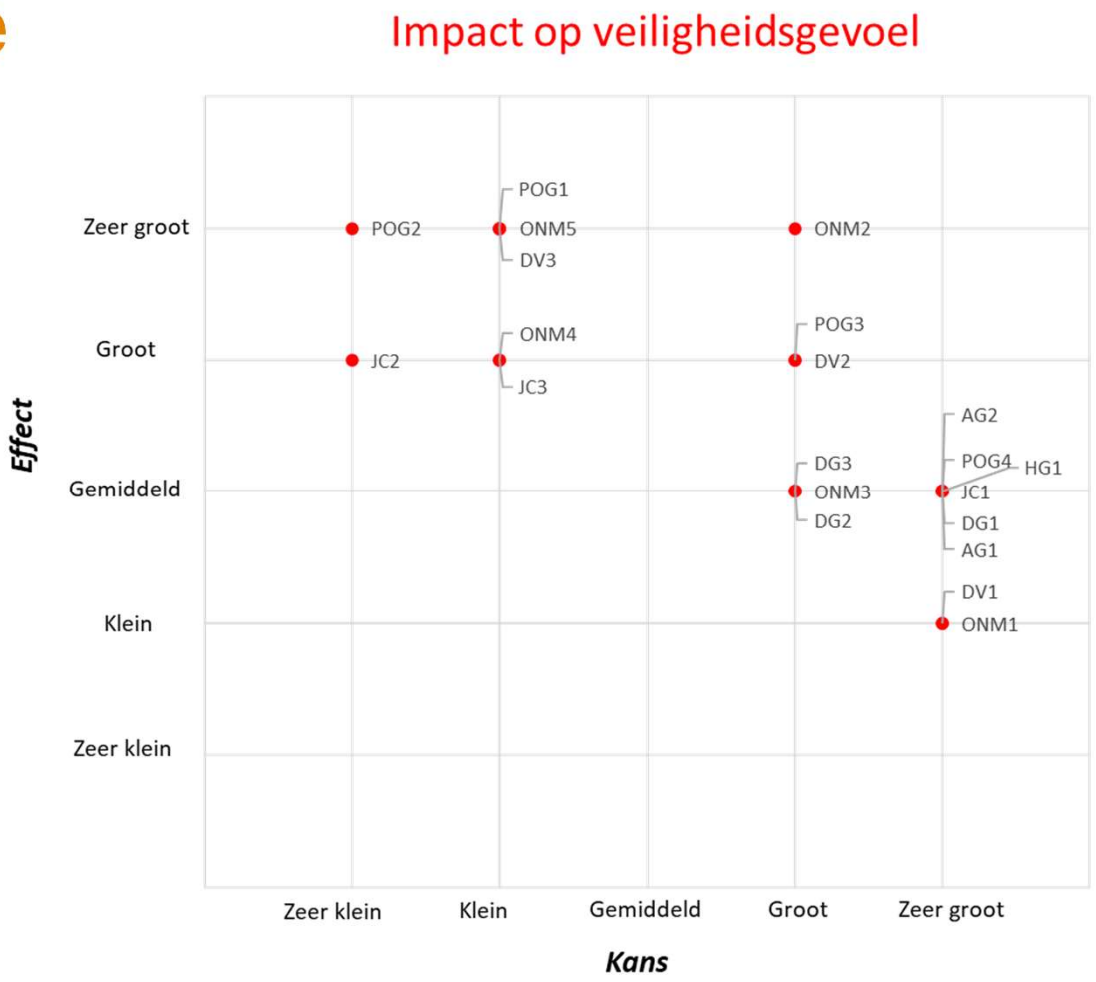
- Persoon met onbegrepen gedrag: Familiedrama; persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; één van de ouders vermoord partner en/of kinderen en mogelijk zichzelf (POG2)

Scenario's met de grootste effecten

Impact op veiligheidsgevoel: Aantasting veiligheidsgevoel gehele gemeente

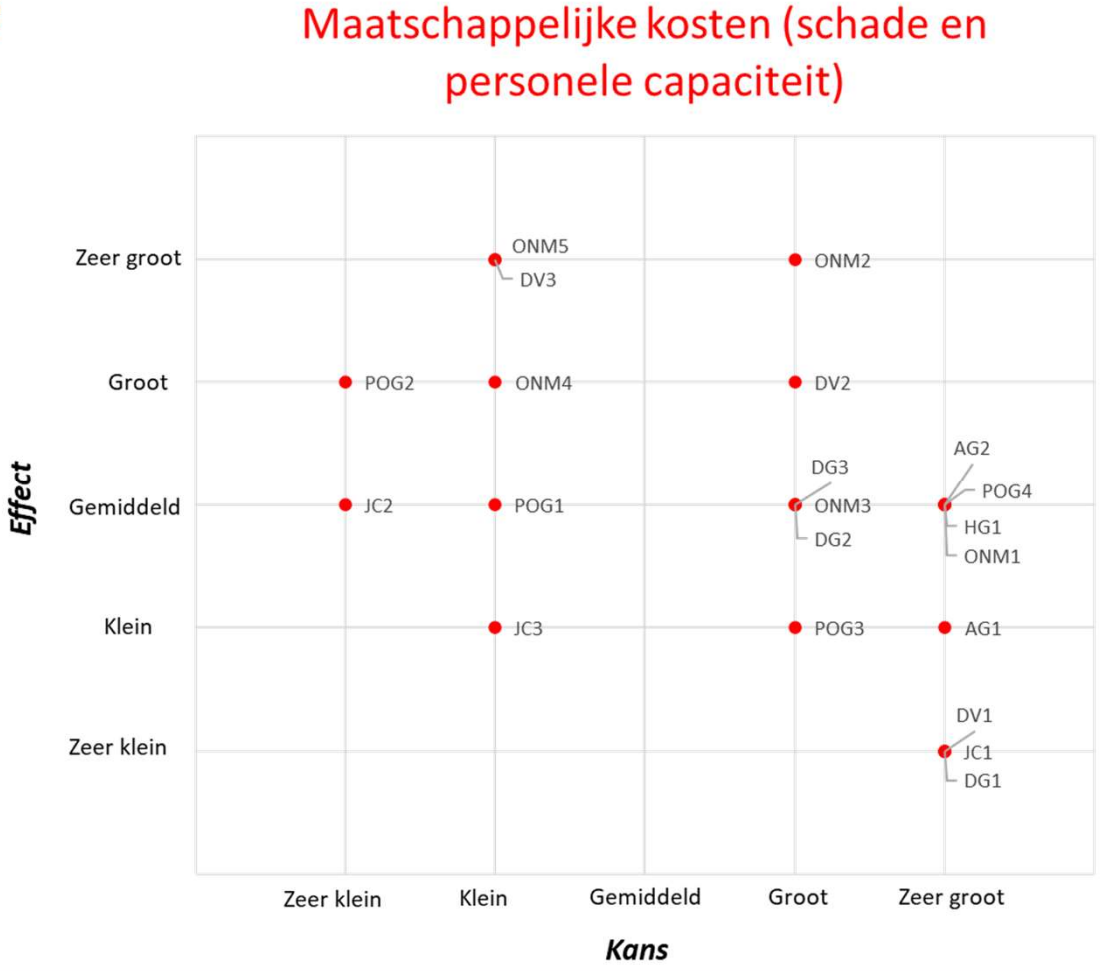
- Ondermijning: Bedrijfsmatig doelbewust niet voldoen aan wetgeving (afvalstromen vermengen)
- Ondermijning: Vorming vestiging grootschalige criminele groepering door geografische factoren (toename drugsgerelateerde strafbare feiten)
- Digitale veiligheid: Overheid wordt slachtoffer van ransomware
- Persoon met onbegrepen gedrag: Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; vermoord een ander
- Persoon met onbegrepen gedrag : Familiedrama; persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; één van de ouders vermoord partner en/of kinderen en mogelijk zichzelf

Scenario’s met de grootste effecten

Maatschappelijke kosten: >500.000,-

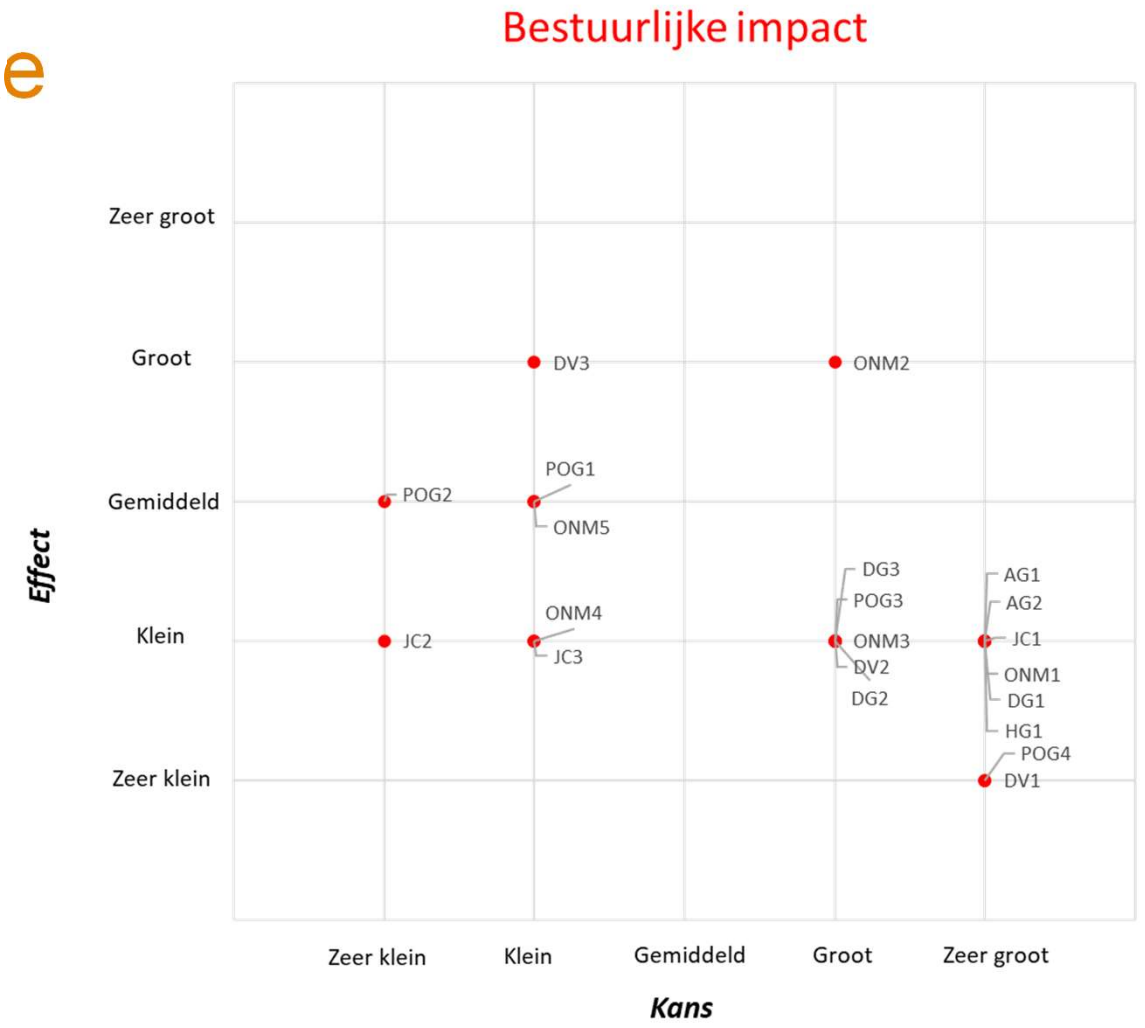
- Ondermijning: Bedrijfsmatig doelbewust niet voldoen aan wetgeving (afvalstromen vermengen) (ONM2)
- Ondermijning: Vorming vestiging grootschalige criminele groepering door geografische factoren (toename drugsgerelateerde strafbare feiten) (ONM5)
- Digitale veiligheid: Overheid wordt slachtoffer van ransomware (DV3)

Scenario’s met de grootste effecten

Bestuurlijke impact: Aftreden collegelid

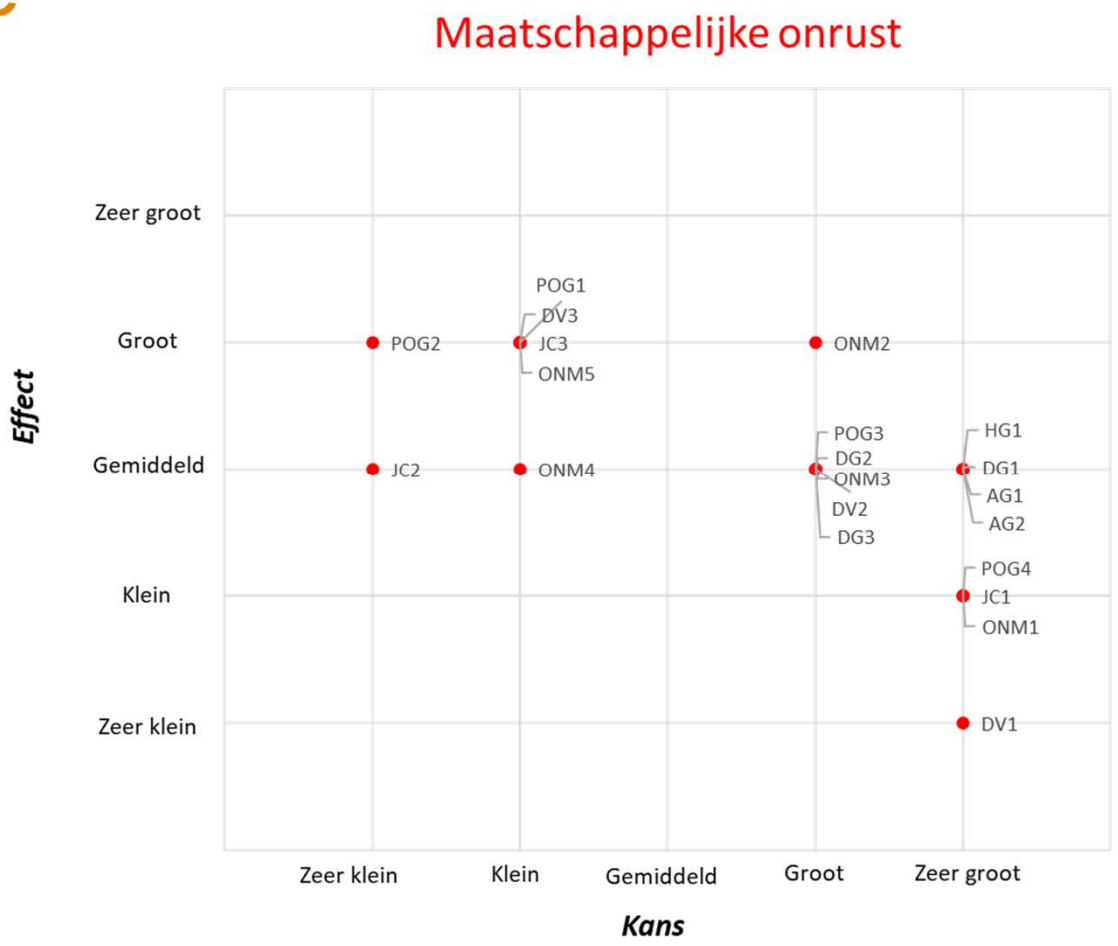
- Ondermijning: Bedrijfsmatig doelbewust niet voldoen aan wetgeving (afvalstromen vermengen) (ONM2)
- Digitale veiligheid: Overheid wordt slachtoffer van ransomware (DV3)

Scenario's met de grootste effecten

Maatschappelijke onrust: Grootschalige uitingen van ongenoegen

- Ondermijning: Bedrijfsmatig doelbewust niet voldoen aan wetgeving (afvalstromen vermengen) (ONM2)
- Ondermijning: Vorming vestiging grootschalige criminele groepering door geografische factoren (toename drugsgerelateerde strafbare feiten) (ONM5)
- Digitale veiligheid: Overheid wordt slachtoffer van ransomware (DV3)
- Persoon met onbegrepen gedrag: Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; vermoord een ander (POG1)
- Persoon met onbegrepen gedrag: familiedrama; persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; één van de ouders doet vermoord partner en/of kinderen (POG2)
- Jeugdcriminaliteit: Groep jongeren mishandelt een voorbijganger (met zwaar letsel) (JC3)

Scenario’s met de grootste effecten

Scenario’s met over alle impactcriteria genomen de grootste effecten

- Digitale veiligheid: Overheid wordt slachtoffer van ransomware (DV3)
- Persoon met onbegrepen gedrag: Familiedrama; Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; één van de ouders vermoord partner en/of kinderen (POG2)
- Ondermijning: Bedrijfsmatig doelbewust niet voldoen aan wetgeving (afvalstromen vermengen) (ONM2)
- Ondermijning: Vorming vestiging grootschalige criminele groepering door geografische factoren (toename drugsgerelateerde strafbare feiten) (ONM5)
- Persoon met onbegrepen gedrag: Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; vermoord een ander (POG1)

Kansen, effecten en risico’s

Voorgaande pagina’s bevatten een overzicht van de scenario’s met de grootste kans en, per effectcriterium, het grootste effect. Eerder werd al aangegeven dat risico doorgaans gedefinieerd wordt als ‘kans maal effect’.

Door de kansscore te combineren met de verschillende effectscores kan per scenario een risicoscore worden bepaald. Een belangrijke overweging hierbij is: hoe belangrijk is ieder effectcriterium? Dit is een politiek-bestuurlijke afweging.

Kansen, effecten en risico’s

Indien alle effectcriteria even zwaar worden gewogen dan resulteert dit in de volgende scenario top 5:

1. Ondermijning: Bedrijfsmatig doelbewust niet voldoen aan de wetgeving (afvalstromen vermengen) (ONM2)
2. Huiselijk geweld: Inwoner pleegt huiselijk geweld met fysiek letsel (HG1)
3. Alcoholgebruik jeugd: Jongere raakt verslaaft aan alcohol (AG2)
4. Alcoholgebruik jeugd: Hangjongere veroorzaakt overlast door gebruik van alcohol (AG1)
5. Digitale veiligheid: Bedrijf wordt slachtoffer van randsomware (DV2)

Een vergelijking met eerdere pagina’s laat zien dat de wijze waarop scenario’s geprioriteerd worden afhankelijk is van de vraag wat men belangrijk vindt: de kans, het effect of het risico. Dit is wederom een politiek-bestuurlijke afweging.

5. Adviezen voor het vervolg van het integraal veiligheidsrisicoprofiel

Van veiligheidsrisicoprofiel naar IVP

Het ontwikkelen van een integraal veiligheidsrisicoprofiel is geen doel op zich. Het integraal veiligheidsrisicoprofiel moet ons beter in staat stellen om weloverwogen keuzes te maken en accenten aan te brengen in het IVP. Dit roept de vraag op wat voorliggende, eerste versie van het integraal veiligheidsrisicoprofiel kan betekenen voor het te actualiseren IVP?

- Het integraal veiligheidsrisicoprofiel maakt duidelijk welke thema's de komende jaren prioriteit behoeven: alcohol- & drugsgebruik onder de jeugd; digitale veiligheid; huiselijk geweld; jeugdcriminaliteit; ondermijning en personen met onbegrepen gedrag.
- Een aantal van deze thema's hebben ook reeds aandacht vanuit het coalitieakkoord, meerjarenbeleidsplan van de politie en OM en de veiligheidsstrategie 2019-2022 Oost-Nederland.
- Op basis van de risicoscore laat het integraal veiligheidsprofiel tevens zien welke scenario's maatgevend zijn voor het maken van beleidskeuzes rondom de genoemde thema's in het IVP (zie volgende pagina).

Prioritaire risico's en scenario's

Prioritaire risico's	Scenario's per risico
1. Huiselijk geweld	HG1. Inwoner pleegt huiselijk geweld met fysiek letsel
2a. Ondermijning - zorgfraude	ONM1. Inwoner ontvangt niet de zorg conform indicatie vanuit zorgaanbieder (zorgfraude)
2b. Ondermijning - milieucriminaliteit	ONM2. Bedrijfsmatig doelbewust niet voldoen aan de wetgeving (afvalstromen vermengen)
2c. Ondermijning - drugslabs	ONM3. Inwoner raakt door het produceren van soft drugs verstrikt in het criminele circuit
3. Alcoholgebruik jeugd	AG2. Jongere raakt verslaafd aan alcohol
4. Drugsgebruik jeugd	DG2. Jongere raakt verslaafd aan (soft/hard/designer) drugs
5. Digitale veiligheid	DV2. Bedrijf wordt slachtoffer van ransomware
6. Persoon met onbegrepen gedrag	POG3. Persoon met onbegrepen gedrag is in beeld bij instanties; geen adequate behandeling; mishandeld meerdere personen
7. Jeugdcriminaliteit	JC1. Groep jongeren vernielt straatmeubilair na het uitgaan

Doorontwikkeling

Voorliggend integraal veiligheidsrisicoprofiel is de eerste stap naar een nieuw sturingsinstrument voor veiligheidsbeleid. Behalve dat het risicoprofiel verder uitgebreid zal moeten worden met meer en de risicowegingen meer op data moeten worden gebaseerd, gaat het vooral om de werkmethode die hier is gepresenteerd.

Een werkmethode die moet helpen de interne en externe samenwerking te verbeteren en moet bijdragen aan een objectiever gesprek over risico's en veiligheid. Doorontwikkeling is dan ook gewenst.

Hiervoor worden een aantal aanbevelingen gedaan.

Aanbevelingen

- Organiseer en agendeer de doorontwikkeling van het integraal veiligheidsrisicoprofiel: veranker het bijvoorbeeld in de jaarplanning;
- Organiseer eigenaarschap: wijs een coördinator aan en maak tijd en middelen beschikbaar voor deze persoon;
- Organiseer werkgroepen per risico: ga in deze werkgroepen, samen met partners, verder met de scenario-ontwikkeling en risicoweging;
- Formuleer aan de hand van de verdere scenario-ontwikkeling datavragen voor Datalab GO, zodat gedurende langere periode nauwkeurige(re) data kan worden verzameld;
- Organiseer werksessies met bestuurders/raadsleden, zodat deze worden meegenomen in de denk- en werkwijze en in een vroeg stadium de mogelijkheid hebben om inbreng te leveren.

Bijlage: Interviewtopics

Interviewtopics

Introductie

De gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk werken in Achterhoek Oost verband samen op gebied van veiligheid. Eén van de producten van deze samenwerking is het gezamenlijke Integraal Veiligheidsplan 2019-2022. In dit plan worden keuzes vastgelegd over het beleid rondom verschillende veiligheidsthema's.

Per 2023 moet het huidige integraal veiligheidsplan geactualiseerd worden. Achterhoek Oost pakt dit moment aan om tevens een integraal risicoprofiel te ontwikkelen dat de onderbouwing moet vormen voor de keuzes die worden gemaakt in het integraal veiligheidsplan. Om tot een integraal risicoprofiel te komen vragen we onze interne en externe partners mee te denken en input te leveren.

Interviewtopics

Voorstellen

1. Wie zijn wij?
2. Voor welke organisatie werk je en wat is je functie?

Inhoudelijk

Met het integraal risicoprofiel willen we enerzijds een overzicht bieden van de veiligheidsrisico's binnen onze gemeenten en anderzijds inzicht geven in hoe deze risico's zich tot elkaar verhouden.

3. Welke veiligheidsrisico's zie jij vanuit jouw vakgebied?

- "waar lig je wakker van"
- "om welke veiligheidsrisico's heb je zorgen"
- "hoe hangen deze veiligheidsrisico's samen"
- "Wat heb jij nodig om deze risico's aan te pakken?"
- "welke ontwikkelingen zie jij binnen jouw vakgebied"

Interviewtopics

4. Hoe schat jij de risico's zoals besproken in: wat kun je zeggen over de kans op deze risico's en de effecten? Dus, wat is de kans dat de gebeurtenis plaatsvindt, en wat is dan het gevolg van deze gebeurtenis?

- "In hoeverre is het realistisch dat een dergelijk risico voorkomt"
- "wat is een representatief scenario bij dit risico"
- "Wat is het gevolg van dit risico?"

Interviewtopics

5. Voor het integraal risicoprofiel zijn we op zoek naar indicatoren of parameters die ons helpen bij het inschatten van de kansen en effecten van de geïnventariseerde risico's. Welke data en/of informatiebronnen raad je ons aan voor het inschatten van de kansen en effecten van de risico's zoals besproken?

- "In hoeverre hebben jullie data/bronnen/informatie/rapportages waarin dat soort indicatoren in beeld zijn gebracht"
- "Zijn dat data/bronnen/informatie/rapportages die wij kunnen gebruiken"
- "Zijn er voorbeelden van wegingsmethodieken uit jouw vakgebied, om een risico te meten "

Interviewtopics

Gebruik

6. Een integraal risicoprofiel moet ons helpen bij het maken van risicoafwegingen en het kiezen van veiligheidsmaatregelen. Daarnaast hopen we dat het integraal risicoprofiel bijdraagt aan de samenwerking tussen gemeenten en hun partners. Wanneer heeft een integraal risicoprofiel voor jou meerwaarde?

- “Hoe zou je het integraal risicoprofiel willen gebruiken”
- “Waarvoor zou je het integraal risicoprofiel willen gebruiken”

7. Aan welke randvoorwaarden moet het integraal risicoprofiel volgens jou voldoen om het te kunnen gebruiken in jouw werk?

- ‘Wat moet er volgens jou absoluut in staan?’

Interviewtopics

Afronding

8. Voor de ontwikkeling van het integraal risicoprofiel hebben we een selectie van interne en externe partners betrokken. Welke stakeholders moeten we volgens jou zeker spreken?

9. Het integraal risicoprofiel moet een dynamisch instrument worden. Dit is een eerste versie. Op basis van evaluaties zullen we het integraal risicoprofiel continu doorontwikkelen. Hoe zie jij jouw betrokkenheid in de toekomst?

Bijlage: Online vragenlijst

Online vragenlijst

Introductie

Hartelijk dank dat je wilt meewerken aan de ontwikkeling van een integraal risicoprofiel voor Achterhoek Oost. Voordat we met de (8) vragen beginnen is het misschien goed eerst wat meer over dit project toe te lichten.

De gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk werken in Achterhoek Oost verband samen op gebied van veiligheid. Eén van de producten van deze samenwerking is het gezamenlijke Integraal Veiligheidsplan 2019-2022. In dit plan worden keuzes vastgelegd over het beleid rondom verschillende veiligheidsthema's.

Per 2023 moet het huidige integraal veiligheidsplan geactualiseerd worden. Achterhoek Oost pakt dit moment aan om tevens een integraal risicoprofiel te ontwikkelen dat de onderbouwing moet vormen voor de keuzes die worden gemaakt in het integraal veiligheidsplan. Om tot een integraal risicoprofiel te komen vragen we onze interne en externe partners mee te denken en input te leveren.

Hierna volgen de vragen. Het invullen van de vragenlijst kost circa 20 minuten.

Online vragenlijst

1. Voor welke gemeente/organisatie werk je en wat is je functie?
2. Met het integraal risicoprofiel willen we enerzijds een overzicht bieden van de veiligheidsrisico's binnen onze gemeenten en anderzijds inzicht geven in hoe deze risico's zich tot elkaar verhouden.
   Waar maak jij je zorgen om en welke ontwikkelingen zie jij in jou werkgebied op het gebied van veiligheid?
3. Hoe schat jij de risico's zoals genoemd bij vraag 2 in: wat kun je zeggen over de kans op deze risico's en de gevolgen van deze risico's?
4. Voor het integraal risicoprofiel zijn we op zoek naar indicatoren of parameters die ons helpen bij het inschatten van de kansen en effecten van de geïnventariseerde risico's.
   Welke data en/of informatiebronnen raad je ons aan voor het inschatten van de kansen en effecten van de risico's zoals genoemd bij vraag 2?
   Of ben je eventueel zelf in het bezit van data die wij mogen en kunnen gebruiken voor het integraal risicoprofiel?

Online vragenlijst

5. Een integraal risicoprofiel moet ons helpen bij het maken van risicoafwegingen en het kiezen van veiligheidsmaatregelen. Daarnaast hopen we dat het integraal risicoprofiel bijdraagt aan de samenwerking tussen gemeenten en hun partners.
   Wanneer heeft een integraal risicoprofiel voor jou meerwaarde?
6. Aan welke randvoorwaarden moet het integraal risicoprofiel volgens jou voldoen om het te kunnen gebruiken in jouw werk? Wat moet er volgens jou instaan?
7. Voor de ontwikkeling van het integraal risicoprofiel hebben we een selectie van interne en externe partners betrokken. Welke stakeholders moeten we volgens jou zeker spreken?
8. Het integraal risicoprofiel moet een dynamisch instrument worden. Dit is een eerste versie. Op basis van evaluaties zullen we het integraal risicoprofiel continu doorontwikkelen.
9. Hoe zie jij jouw betrokkenheid in de toekomst?

Bijlage: Vlinderdasmodellen

Leeswijzer vlinderdasmodellen

Het vlinderdasmodel is een hulpmiddel om het denken in termen van scenario's te structureren. Er wordt gestart met het formuleren van een incident: de centrale gebeurtenis.

Vervolgens wordt in groepsverband nagedacht en gediscussieerd over (ketens van) oorzaken die kunnen leiden tot de geformuleerde centrale gebeurtenis en de (ketens van) effecten (gevolgen) die daarbij kunnen optreden.

Dit helpt om scherpte aan te brengen in een risico en ook om onderscheid te maken tussen typen effecten. Niet ieder effect is namelijk een *veiligheids*effect.

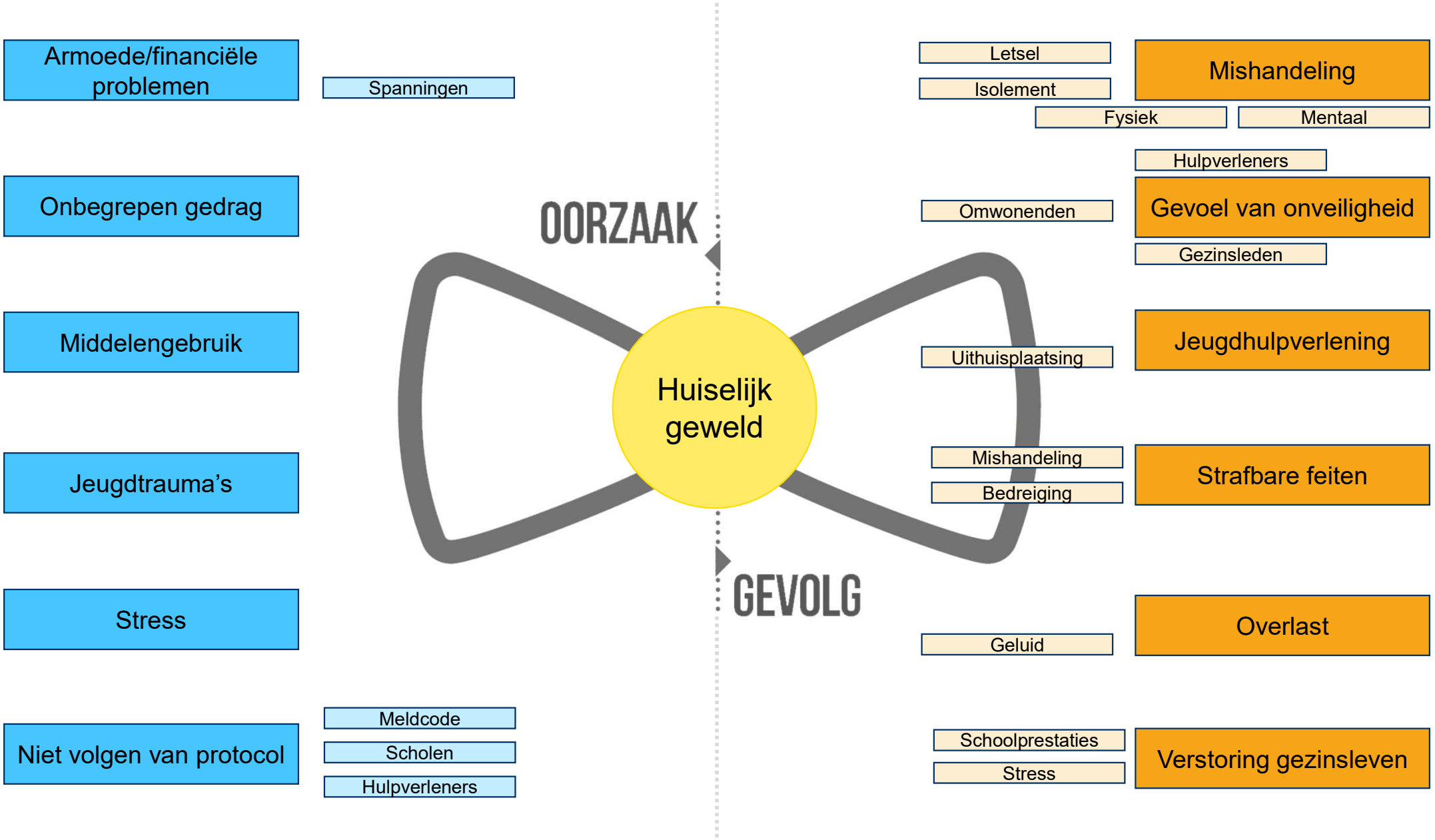
Op de volgende pagina's staan per scenario de uitgewerkte vlinderdasmodellen. Deze vlinderdasmodellen zijn opgesteld door het projectteam, in verschillende werksessies. De donkere, grotere blokken staan voor hoofdcategorieën, de kleinere blokken voor subcategorieën. Belangrijk om op te merken is dat deze vlinderdasmodellen niet compleet zijn. Voor elke centrale gebeurtenis zijn nog veel meer oorzaken en effecten te verzinnen.

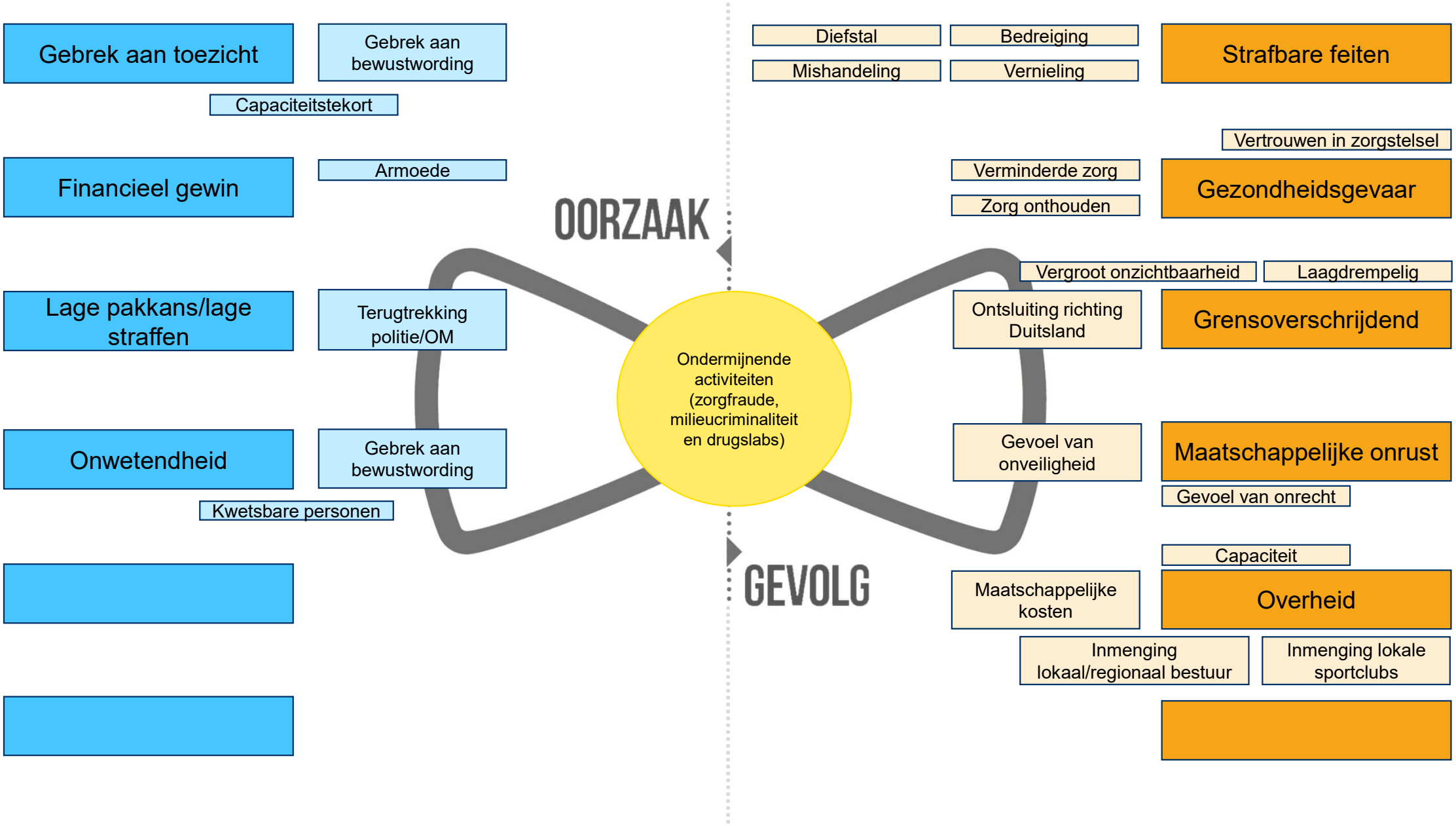
Een voorbeeld van de uitwerking van een vlinderdas is bijvoorbeeld:

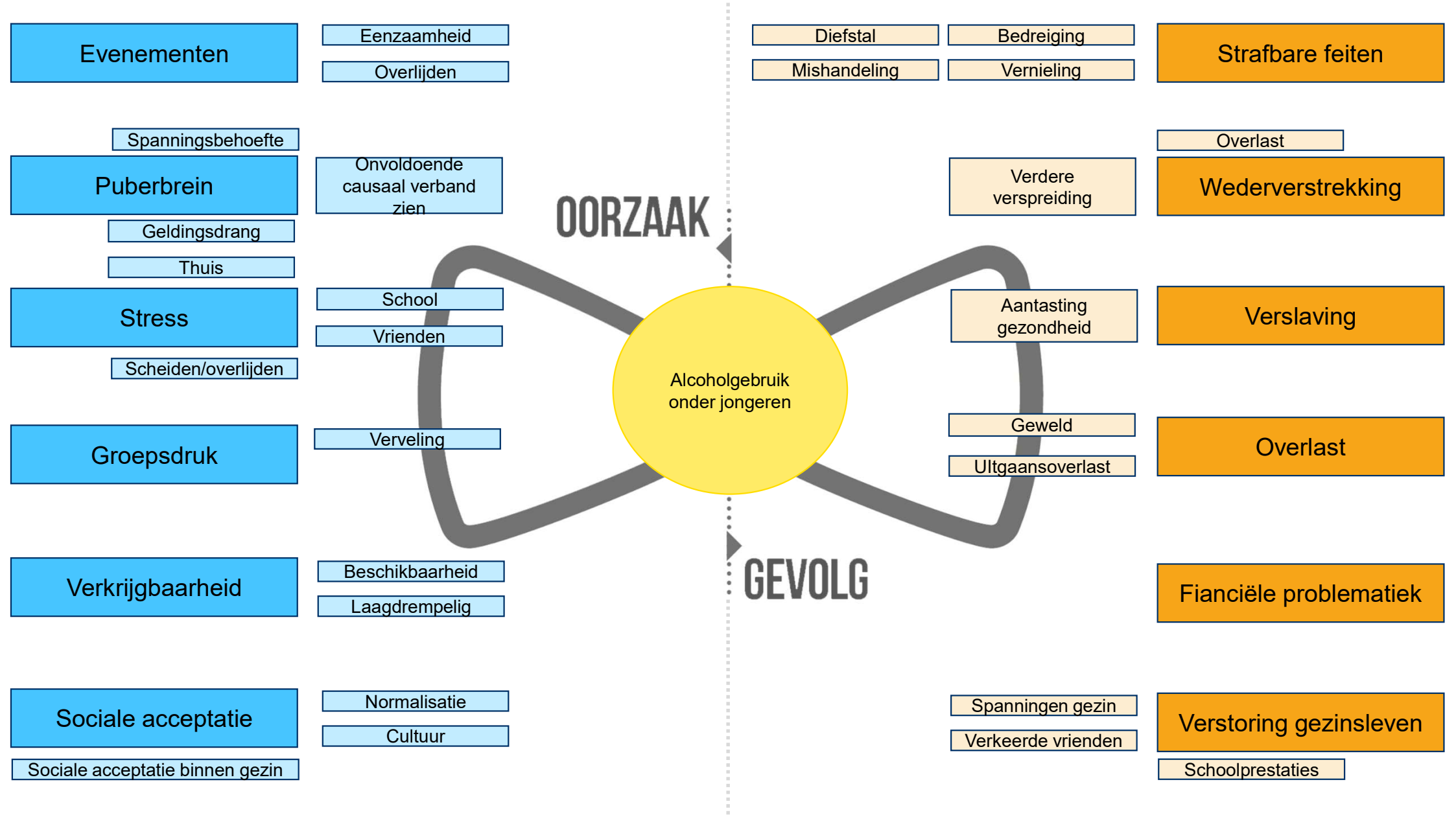
Centrale gebeurtenis: Huiselijk geweld

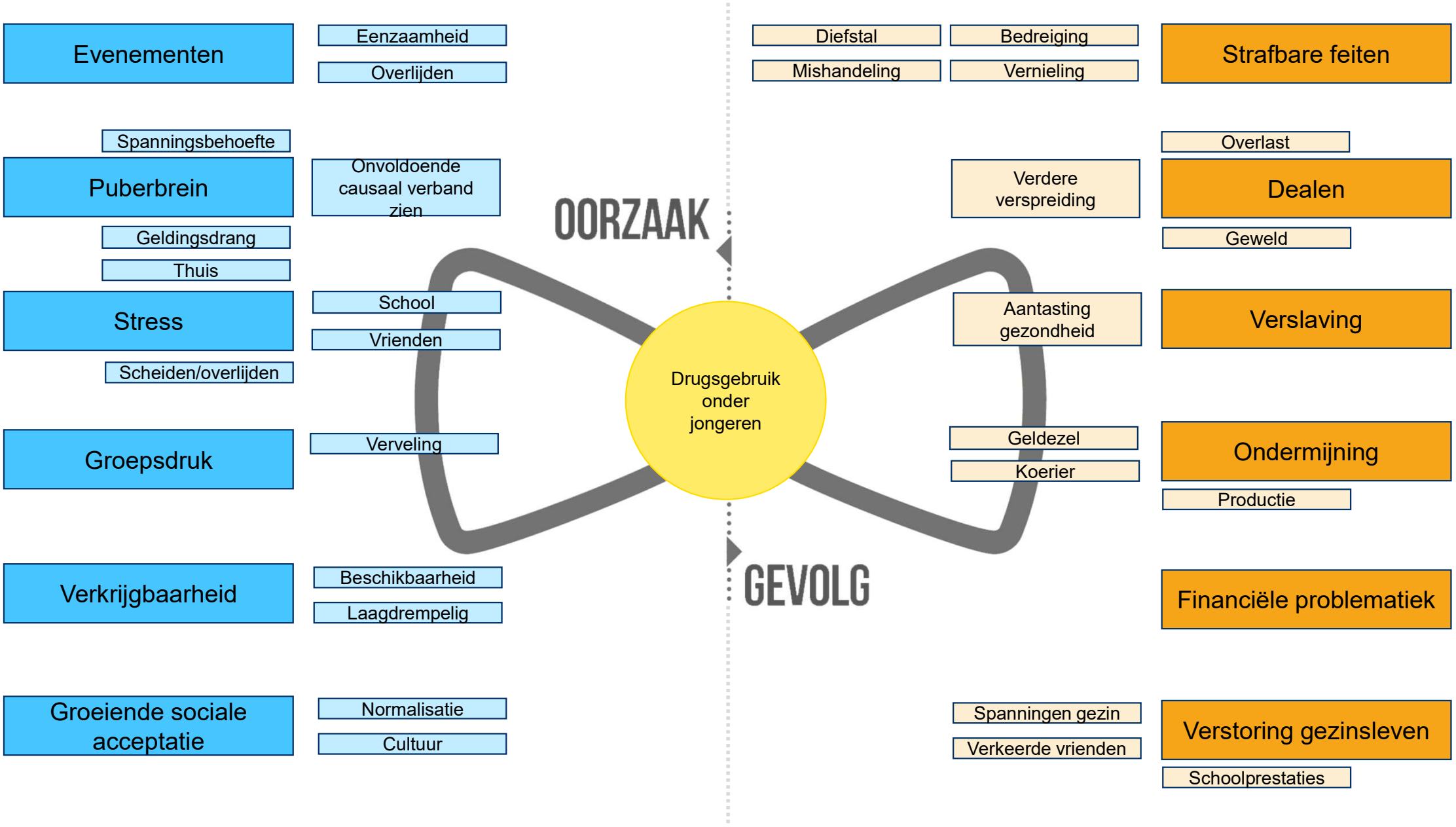
(Keten van) oorzaken: Stress en middelengebruik

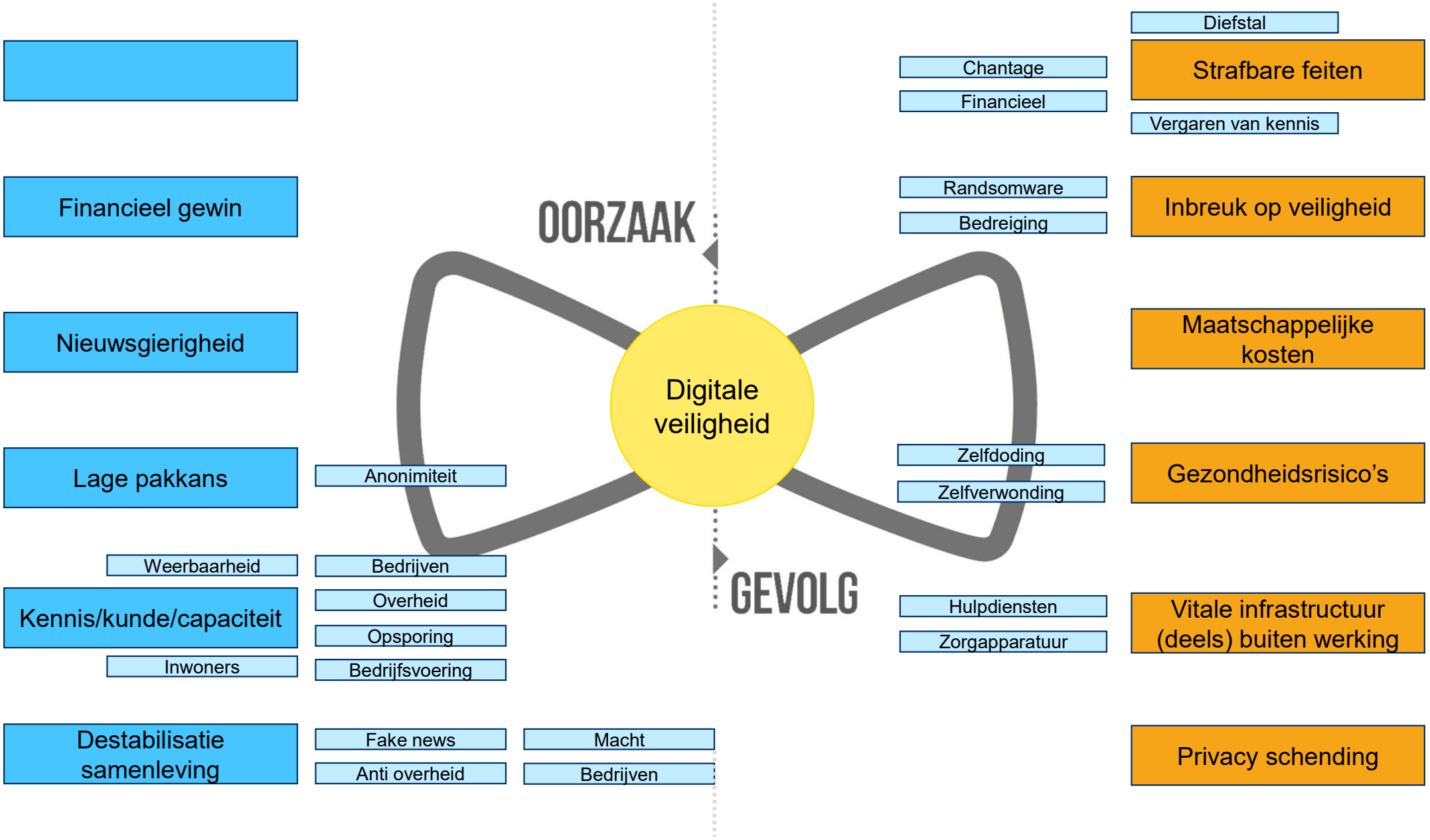
(Keten van) effecten: Gevoel van onveiligheid voor omwonenden en het plegen van een strafbaar feit.

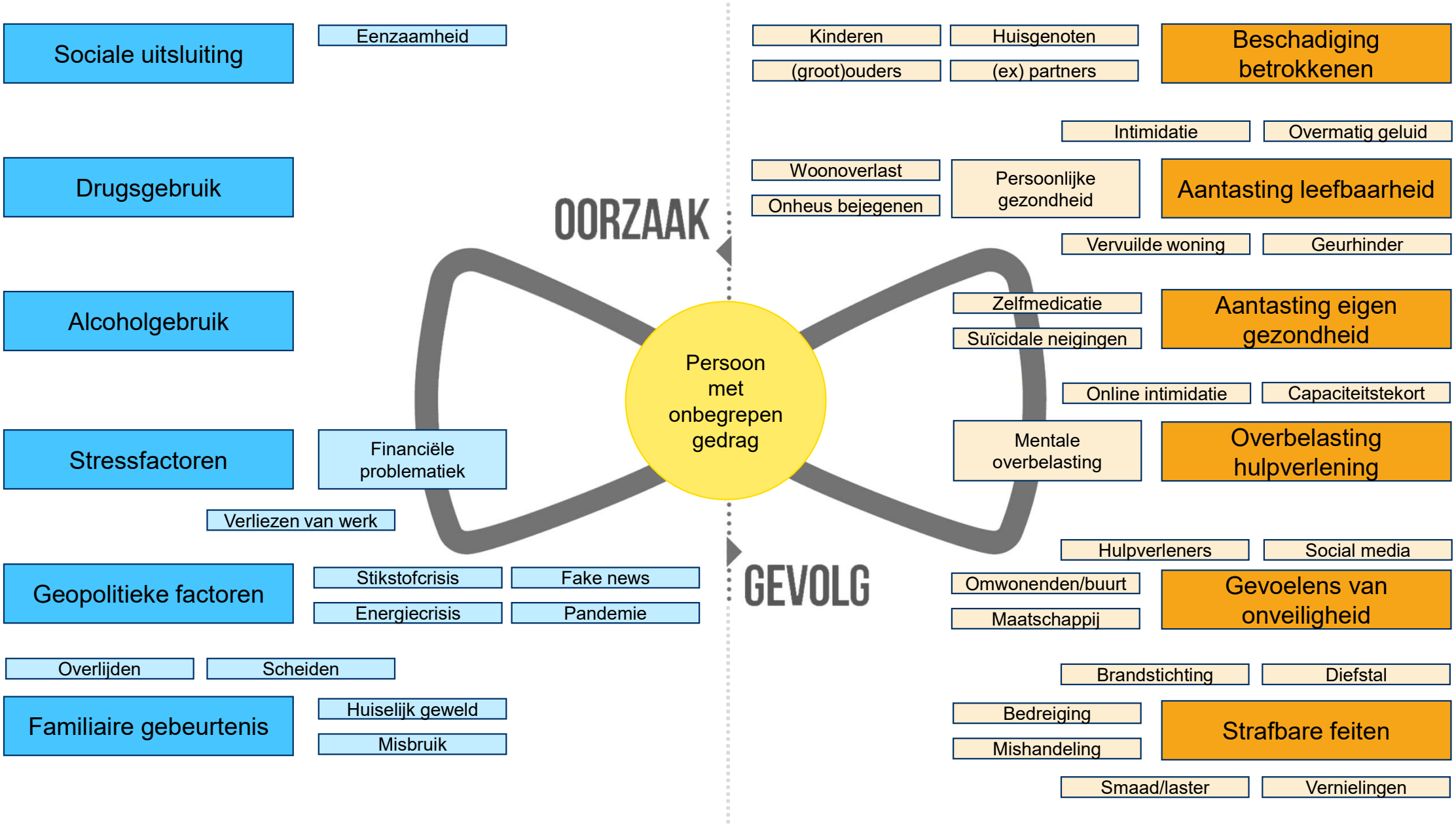

Armoede/financiële problemen
Onbegrepen gedrag
Middelengebruik
Jeugdtrauma's
Stress
Niet volgen van protocol
Spanningen
Meldcode
Scholen
Hulpverleners
OORZAAK
Huiselijk geweld
GEVOLG
Letsel
Isolement
Mishandeling
Fysiek
Mentaal
Hulpverleners
Omwonenden
Gevoel van onveiligheid
Gezinsleden
Uithuisplaatsing
Jeugdhulpverlening
Mishandeling
Bedreiging
Strafbare feiten
Geluid
Overlast
Schoolprestaties
Stress
Verstoring gezinsleven

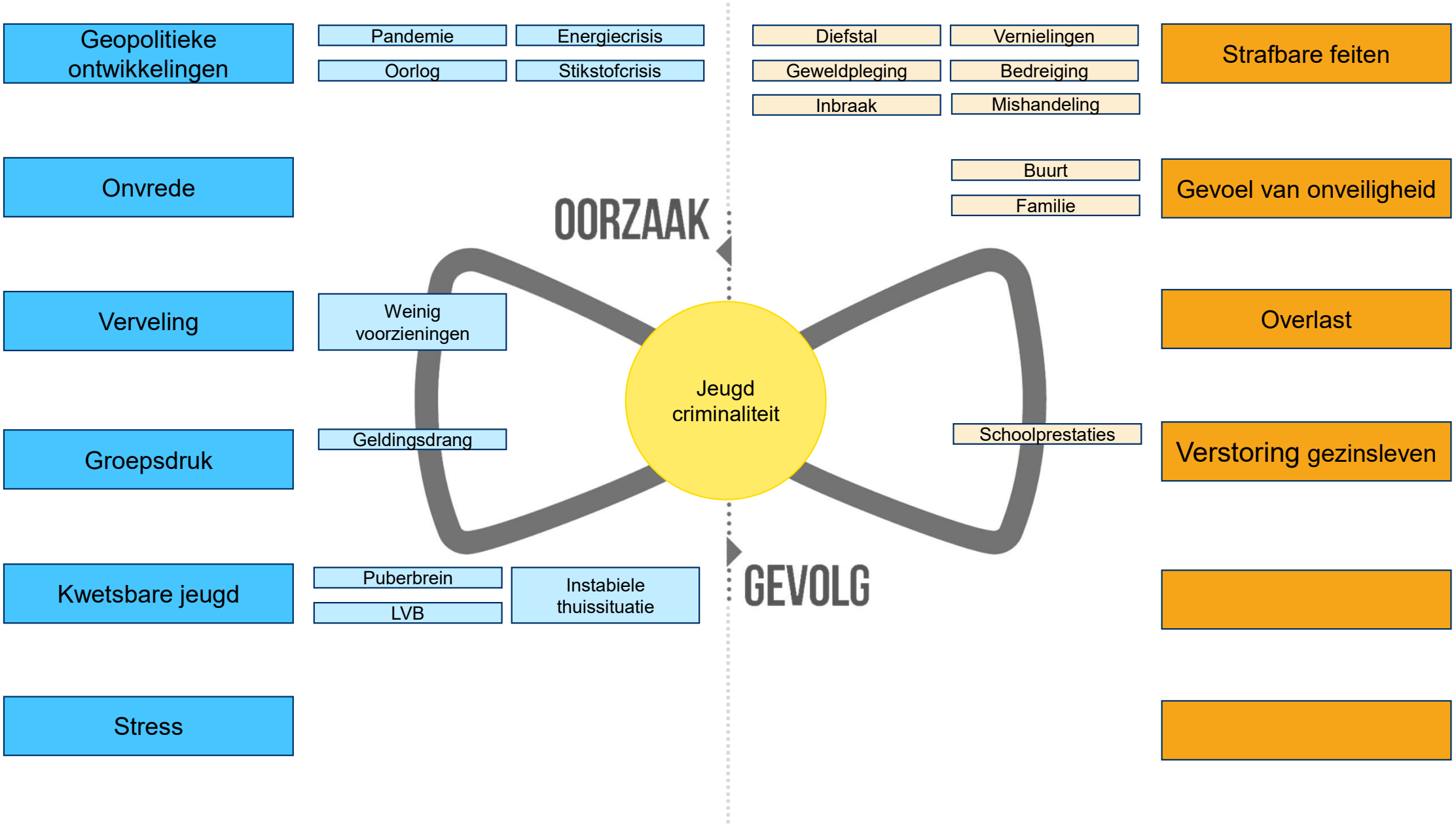

Gebrek aan toezicht
Gebrek aan bewustwording
Capaciteitstekort
Financieel gewin
Armoede
Lage pakkans/lage straffen
Terugtrekking politie/OM
Onwetendheid
Gebrek aan bewustwording
Kwetsbare personen
OORZAAK
Ondermijnende activiteiten (zorgfraude, milieucriminaliteit en drugslabs)
GEVOLG
Diefstal
Bedreiging
Mishandeling
Vernieling
Strafbare feiten
Vertrouwen in zorgstelsel
Verminderde zorg
Zorg onthouden
Gezondheidsgevaar
Vergroot onzichtbaarheid
Laagdrempelig
Ontsluiting richting Duitsland
Grensoverschrijdend
Gevoel van onveiligheid
Maatschappelijke onrust
Gevoel van onrecht
Capaciteit
Maatschappelijke kosten
Overheid
Inmenging lokaal/regionaal bestuur
Inmenging lokale sportclubs

Evenementen
Eenzaamheid
Overlijden
Spanningsbehoefte
Puberbrein
Onvoldoende causaal verband zien
Geldingsdrang
Thuis
Stress
School
Vrienden
Scheiden/overlijden
Groepsdruk
Verveling
Verkrijgbaarheid
Beschikbaarheid
Laagdrempelig
Sociale acceptatie
Normalisatie
Cultuur
Sociale acceptatie binnen gezin
OORZAAK
Alcoholgebruik onder jongeren
GEVOLG
Diefstal
Bedreiging
Mishandeling
Vernieling
Strafbare feiten
Overlast
Verdere verspreiding
Wederverstrekking
Aantasting gezondheid
Verslaving
Geweld
Ultgaansoverlast
Overlast
Financiële problematiek
Spanningen gezin
Verkeerde vrienden
Verstoring gezinsleven
Schoolprestaties

Evenementen
Eenzaamheid
Overlijden
Spanningsbehoefte
Puberbrein
Onvoldoende causaal verband zien
Geldingsdrang
Thuis
Stress
School
Vrienden
Scheiden/overlijden
Groepsdruk
Verveling
Verkrijgbaarheid
Beschikbaarheid
Laagdrempelig
Groeiende sociale acceptatie
Normalisatie
Cultuur
OORZAAK
Drugsgebruik onder jongeren
GEVOLG
Diefstal
Bedreiging
Mishandeling
Vernieling
Strafbare feiten
Overlast
Verdere verspreiding
Dealen
Geweld
Aantasting gezondheid
Verslaving
Geldezel
Koerier
Ondermijning
Productie
Financiële problematiek
Spanningen gezin
Verkeerde vrienden
Verstoring gezinsleven
Schoolprestaties

OORZAAK
Digitale veiligheid
GEVOLG
Financieel gewin
Nieuwsgierigheid
Lage pakkans
Anonimiteit
Weerbaarheid
Kennis/kunde/capaciteit
Bedrijven
Overheid
Opsporing
Bedrijfsvoering
Inwoners
Destabilisatie samenleving
Fake news
Anti overheid
Macht
Bedrijven
Diefstal
Chantage
Financieel
Strafbare feiten
Vergaren van kennis
Randsomware
Bedreiging
Inbreuk op veiligheid
Maatschappelijke kosten
Zelfdoding
Zelfverwonding
Gezondheidsrisico's
Hulpdiensten
Zorgapparatuur
Vitale infrastructuur (deels) buiten werking
Privacy schending

OORZAAK
Sociale uitsluiting
Eenzaamheid
Drugsgebruik
Alcoholgebruik
Stressfactoren
Financiële problematiek
Verliezen van werk
Geopolitieke factoren
Stikstofcrisis
Fake news
Energiecrisis
Pandemie
Overlijden
Scheiden
Familiaire gebeurtenis
Huiselijk geweld
Misbruik
Persoon met onbegrepen gedrag
GEVOLG
Kinderen
Huisgenoten
(groot)ouders
(ex) partners
Beschadiging betrokkenen
Intimidatie
Overmatig geluid
Woonoverlast
Onheus bejegenen
Persoonlijke gezondheid
Aantasting leefbaarheid
Vervuilde woning
Geurhinder
Zelfmedicatie
Suïcidale neigingen
Aantasting eigen gezondheid
Online intimidatie
Capaciteitstekort
Mentale overbelasting
Overbelasting hulpverlening
Hulpverleners
Social media
Omwonenden/buurt
Maatschappij
Gevoelens van onveiligheid
Brandstichting
Diefstal
Bedreiging
Mishandeling
Strafbare feiten
Smaad/laster
Vernielingen

Geopolitieke ontwikkelingen
Onvrede
Verveling
Groepsdruk
Kwetsbare jeugd
Stress
Pandemie
Energiecrisis
Oorlog
Stikstofcrisis
Weinig voorzieningen
Geldingsdrang
Puberbrein
LVB
Instabiele thuissituatie
OORZAAK
Jeugd criminaliteit
GEVOLG
Diefstal
Vernielingen
Geweldpleging
Bedreiging
Inbraak
Mishandeling
Buurt
Familie
Schoolprestaties
Strafbare feiten
Gevoel van onveiligheid
Overlast
Verstoring gezinsleven